

Raport o roli gospodarczej i zaangażowaniu społecznym Grupy Cedrob

**Raport
o roli gospodarczej
i zaangażowaniu społecznym
Grupy Cedrob**

listopad 2018 r.

Szanowni Państwo,

Andrzej Goździkowski
Prezes Zarządu
Cedrob SA

Po raz trzeci w imieniu Zarządu przekazuję Państwu „Raport o roli gospodarczej i zaangażowaniu społecznym” Grupy Cedrob.

W tym roku mija 27 lat od momentu rozpoczęcia działalności firmy Cedrob. To jednocześnie symboliczny rok dla Polski, w którym obchodzimy setną rocznicę odzyskania niepodległości, a także odbudowy z gruzów polskiej gospodarki, która by znaleźć należyte miejsce na wolnym rynku, musiała stawić czoła wielu wyzwaniom. Branża rolno-spożywcza była jednym z kół zamachowych kraju po okresie transformacji. Od czasu wejścia Polski do UE eksport produktów rolno-spożywczych z naszego kraju niemal stale rósł. W 2017 r. wyeksportowaliśmy żywność o wartości 27 mld euro. Oznacza to, że po wyrobach przemysłu elektromaszynowego i chemicznego, przemysł rolno-spożywczy stał się trzecią siłą napędową eksportu. Zapotrzebowanie na żywność wysokiej jakości będzie rosło, a Polska dzięki temu może stać się jeszcze większym jej globalnym dostawcą niż dziś.

Grupa Cedrob znacząco przyczyniła się do globalnego sukcesu polskiej żywności. Jesteśmy obecnie największym polskim producentem mięsa, ale nie zamierzamy na tym poprzestać. Przed nami nowe cele. Zwiększanie mocy produkcyjnych i podbój kolejnych rynków zagranicznych. Jednak w dynamicznym rozwoju nie zapominamy o równowadze. Naszemu wzrostowi towarzyszy troska o racjonalne zużycie surowców i ograniczanie negatywnego wpływu na społeczeństwo i środowisko. Uważamy, że jest to możliwe dzięki intensyfikacji, poprawie produktywności i nowym technologiom.

Biznes nie jest samotną wyspą, co dla Grupy Cedrob oznacza bycie odpowiedzialnym za dbałość o potrzeby pracowników, klientów, dostawców, partnerów biznesowych i lokalnych społeczności. Razem dążymy do budowania lepszej, zrównoważonej przyszłości dla Polski.

Doceniamy olbrzymią rolę i zaangażowanie naszych pracowników w budowanie firmy. Czego efektem są inicjatywy społeczno-kulturalne, które do nich adresujemy. Wspieramy także lokalne społeczności. Mimo globalnego sukcesu nie odcinamy się od naszych korzeni. Staramy się, aby razem z nami rozwijał się region, z którego się wywodzimy. Jednym z flagowych programów, który to potwierdza jest konkurs grantowy Wspieramy Rozwój, na który w tym roku przeznaczaliśmy 1 mln złotych.

W imieniu całego Zarządu Grupy Cedrob chciałbym podziękować za ogromny wkład i zaangażowanie w budowanie naszej mocnej pozycji na polskim i europejskim rynku wszystkim pracownikom i partnerom biznesowym. Realizacja wszystkich celów, które postawiliśmy sobie w zeszłym roku jest też Waszą zasługą. Ostatni rok dał nam wiele powodów do dumy. Jestem przekonany, że kolejny rok przyniesie nam i naszym interesariuszom jeszcze większy sukces.

Z wyrazami szacunku,

Andrzej Goździkowski

Włodzimierz Bartkowski
Wiceprezes Zarządu
Cedrob SA

Szanowni Państwo,

Od momentu rozpoczęcia naszej działalności przebyliśmy długą drogę. Dziś Cedrob to Grupa, zrzeszająca kilkadziesiąt podmiotów, zajmujących się hodowlą drobiu i trzody chlewnej, produkcją oraz dystrybucją pasz, mięsa i wędlin. Jesteśmy liczącym się graczem na rynku europejskim, który nie zapomina o swoich korzeniach. Od blisko trzech dekad, niezmiennie przyświeca nam jeden cel – produkować zdrową i bezpieczną żywność, która będzie trafiać na stoły konsumentów na całym świecie. Obecnie nasze produkty eksportowane są do ponad 50 krajów. Dzięki pracy, pasji i zaangażowaniu wielu osób Grupa Cedrob stała się synonimem wysokiej jakości, rzetelnej współpracy i wzajemnego zaufania.

Jednym z głównych filarów naszego biznesu jest szacunek do pracowników i odpowiedzialność za nich. Kluczem do osiągnięcia sukcesu rynkowego było zrozumienie, że to ludzie, a nie kapitał czy technologia stanowią o sile naszego przedsiębiorstwa. Jesteśmy dumni z tego, że wielu z pracowników jest z nami od początku działalności firmy. Oferując im wysoką organizację pracy oraz dobre warunki rozwoju zawodowego, zyskaliśmy ich lojalność oraz zaangażowanie. Osiągnęliśmy status firmy wiarygodnej, oferującej stabilne zatrudnienie, uczciwe warunki pracy oraz godziwe wynagrodzenie.

Stały, zrównoważony rozwój nie byłby możliwy bez naszych klientów, dostawców oraz partnerów biznesowych. Aktualnie współpracujemy z kilkoma tysiącami podmiotów. Dzięki opinii solidnego partnera, liczba ta od wielu lat systematycznie się powiększa. W 2017 r. współpracowaliśmy z blisko 10 tys. gospodarstw rolnych, od których kupowaliśmy zboże, żywiec drobiowy i wieprzowiny. Bez udziału wszystkich tych grup dynamiczny wzrost Cedrob nie byłby możliwy.

Czujemy się odpowiedzialni nie tylko za nasze otoczenie biznesowe, ale również środowisko naturalne. Dbaliśmy o nasz ekosystem to jeden z kluczowych aspektów polityki Grupy Cedrob. Stawiamy na nowoczesne rozwiązania w zakresie ochrony środowiska, wprowadzamy sprawdzone i niezawodne w działaniu technologie. Dbamy o miejsce, w którym żyjemy, dlatego minimalizujemy negatywny wpływ na otaczającą nas przestrzeń. Angażujemy się również w życie lokalnej społeczności, odpowiadając na jej potrzeby i oczekiwania. Wspieramy między innymi lokalne ośrodki kultury, szkoły czy instytucje pożytku publicznego.

Od lat bierzemy pod uwagę interesy wszystkich grup z naszego otoczenia biznesowego. Hołdujemy zasadzie odpowiedzialnego i zrównoważonego rozwoju. Działamy globalnie, ale nie pozostajemy obojętni na potrzeby lokalnych społeczności. Nadal chcemy podążać tą samą drogą.

Z wyrazami szacunku,

Włodzimierz Bartkowski

Spis treści

01. Kim jesteśmy?

Największy polski producent mięsa	08
Milowe kroki	10
Władze i struktura	12
Wyniki finansowe	14

02. Co robimy?

Model produkcyjny „od ziarna do stołu”	16
Produkcja mięsa	
Kurczak	18
Gęś	20
Kaczka	21
Wieprzowina	22
Dziczyzna	23
Produkcja wędlin	24
Produkcja pasz	26
Hodowla	
Wylęgarnie	28
Fermy drobiowe	30
Fermy wieprzowe	31
Dystrybucja Makton	32
Pozostała działalność	33

03. Eksport w Grupie Cedrob

Grupa Cedrob na tle Unii Europejskiej	34
Produkty Grupy Cedrob na świecie	36
Perspektywiczne rynki eksportu	38

04. Jakość w Grupie Cedrob .....

05. Inwestycje w Grupie Cedrob .....

06. Społeczna odpowiedzialność biznesu .....

Odpowiedzialny przedsiębiorca	46
Odpowiedzialny przedsiębiorca dba o środowisko	49
Odpowiedzialny pracodawca	52
Odpowiedzialny filantrop	54
Wsparcie regionu	58

07. Perspektywy rozwoju sektora drobiowego i wieprzowego

Siła polskiego drobiu	60
Polska ma potencjał, ale odbudowa rynku trzody jest trudna	63
Szanse dla sektora mięsnego	66

Największy polski producent mięsa

Grupa Cedrob jest największym polskim producentem mięsa, liderem w produkcji drobiu i trzody chlewnej oraz uznanym producentem wędlin.

Założeniem strategicznym Grupy jest ciągły rozwój i doskonalenie profilu swojej działalności. Podmioty działające w ramach Grupy Cedrob posiadają szeroki wachlarz wzajemnie komplementarnych usług i możliwości produkcyjnych.

W skład Grupy Cedrob wchodzi wytwórnie pasz, wylęgarnie piskląt, farmy zarodowe, farmy drobiu i trzody chlewnej, zakłady produkcyjne i przetwórstwa mięsa, sieć hurtowni, sklepy firmowe, chłodnie, zakłady handlu nawozami i paliwami oraz biogazownie.

Działalność Grupy jest zgodna z ideą zrównoważonego rozwoju. Przejawia się ona zarówno wewnątrz Grupy, w relacjach między pracownikami, lokalnymi społecznościami, jak i we współpracy z rolnikami, podwykonawcami oraz władzami samorządowymi.

Priorytetem dla Grupy Cedrob jest troska o bezpieczeństwo produkowanej żywności i stałe podnoszenie standardów, co jest możliwe dzięki stosowaniu filozofii ciągłego doskonalenia. Jednym z istotnych aspektów działalności jest także patriotyzm gospodarczy i przywiązanie do tradycyjnych wartości.

„ Misją firmy było i jest dostarczanie naszym klientom produktów najwyższej jakości ”

Grupa Cedrob tworzy sieć wzajemnie komplementarnych podmiotów, które na co dzień ściśle ze sobą współpracują:

- o wytwórnie pasz,
- o wylęgarnie piskląt,
- o farmy zarodowe, farmy drobiu i trzody chlewnej,
- o zakłady produkcyjne i przetwórstwa mięsa,
- o sieć hurtowni, sklepy firmowe,
- o chłodnie,
- o zakład handlu nawozami oraz zakład handlu paliwami,
- o biogazownie.

Zgodnie z przyjętą misją Grupa angażuje się w liczne akcje i inicjatywy, które wpisują się w koncepcję społecznej odpowiedzialności biznesu. Organizowane są programy stypendialne dla młodzieży, konkursy grantowe, wspierające inicjatywy społecznie użyteczne, realizowana jest także współpraca z uczelniami wyższymi.

Istotnym aspektem działalności Grupy jest zaangażowanie w ochronę środowiska, w tym między innymi przetwarzanie oraz odzysk odpadów, czego przykładem są zrealizowane inwestycje, jak chociażby oczyszczalnia ścieków, czy biogazownia.

Do strategii Grupy Cedrob należy utrzymanie dominującej pozycji na rynku drobiowym, rozszerzanie działalności o nowe kategorie produktów oraz zwiększenie udziału w rynku mięsa czerwonego. Wspólna polityka zarządzania spółek wchodzących w skład Grupy i spójne cele przekładają się na jej ugruntowaną pozycję na rynku.

Więcej informacji o zrównoważonym funkcjonowaniu Grupy przeczytasz na stronach 44-59

Milowe kroki

Na historię działalności Grupy Cedrob składa się wieloletnie doświadczenie trzech spółek, liderów w produkcji mięsa i wędlin w Polsce. Jednakże trzon Grupy stanowi spółka Cedrob SA, od której rozpoczyna się kategoryzacja podmiotów w Grupie.

Cedrob swoją działalność rozpoczął w latach 90-tych od przejęcia państwowych zakładów drobiarskich w Ciechanowie. Wtedy to firma zatrudniała blisko 200 osób i dopiero rozpoczynała swoją ekspansję. W 1996 r. przekształciła się w spółkę akcyjną. Przystąpienie Polski do Unii Europejskiej w 2004 r. otworzyło firmie nowe szanse rozwoju.

Wspólny rynek ułatwił eksport i ekspansję na rynki zagraniczne. W efekcie, już w 2005 r. powstał Cedrob Passau GmbH, spółka, dzięki której możliwy był skuteczniejszy eksport produktów do Niemiec i zachodniej Europy. Ważnym momentem było uruchomienie pierwszej Ubojni Drobiu w Ujazdówku.

Oddany w 2013 r. do użytku obiekt zwiększył dzienne moce produkcyjne o dodatkowe 520 tys. szt. żywca. 2016 r. to kolejny przełom w historii Grupy. Wówczas to firma Cedrob przejęła większościowy pakiet akcji Gobarto SA, a następnie w 2017 r. nabyła 100% akcji Zakładów Mięsnych Silesia SA, stając się największym polskim producentem mięsa, zatrudniającym w całej Grupie Cedrob blisko 7 tys. pracowników.

Stabilność rozwoju i konsekwencja przyczyniają się do globalnego sukcesu Grupy, która systematycznie realizuje swoje zamierzenia, poprzez rozszerzanie portfolio oferowanych produktów i zwiększanie eksportu. Dzięki temu Grupa Cedrob to lider na polskim rynku oraz znaczący gracz na skalę międzynarodową.

Ważne wydarzenia z historii Grupy Cedrob:

1991–1996

Powstanie spółki oraz zmiany strukturalne

- o powstanie Ciechanowskich Zakładów Drobiarskich Cedrob Sp. z o.o. w których skład wchodzi: Zakład Przetwórstwa Mięsa w Ciechanowie oraz Wylęgarnia Piskląt w Mławie
- o przekształcenie Cedrob Sp. z o.o. w spółkę akcyjną

1997–2005

Inwestycje i ekspansja na nowe rynki

- o zakup Zakładu Drobiarskiego w Niepołomicach
- o utworzenie Cedrob Passau GmbH, oddziału firmy w Niemczech

2007–2012

- o powstanie Cedrob Pasze
- o oddanie do użytku Wytwórni Pasz w Gumowie
- o wybudowanie Wylęgarni Piskląt w Pawłowie
- o powstanie Wytwórni Pasz w Raciążu

2013

Rozwój kluczowych sektorów

- o uruchomienie Wylęgarni Piskląt w Skarżynku
- o uruchomienie pierwszej Ubojni Drobiu w Ujazdówku

2015

- o zakup 1/3 akcji Gobarto SA
- o oddanie do użytku rozbudowanej Wylęgarni Piskląt w Skarżynku

2016

Wzrost mocy produkcyjnych

- o uruchomienie Wytwórni Pasz w Rypinie
- o uruchomienie drugiej Ubojni Drobiu w Ujazdówku
- o przejęcie większościowego pakietu akcji Gobarto SA

2017–2018

- o zakup Zakładów Mięsnych Silesia SA
- o powstanie spółki Cedrob Cargo
- o uruchomienie Wytwórni Pasz w Ligocie Dolnej
- o oddanie do użytku trzeciej Ubojni Drobiu w Ujazdówku

Władze i struktura

Organem wykonawczym i jednocześnie reprezentującym Grupę Cedrob we wszelkich inicjatywach i podejmowanych działaniach jest Zarząd oraz Rada Nadzorcza. Zgodny i jednomyślny sposób zarządzania na przestrzeni lat są determinantami, które stoją za jej wielkim sukcesem.

Zarząd Cedrob SA

Andrzej Goździkowski

Prezes Zarządu

Włodzimierz Bartkowski

Wiceprezes Zarządu

Andrzej Śliwiński

Członek Zarządu

Aleksander Koźlakiewicz

Członek Zarządu

Rada Nadzorcza Cedrob SA

Mirosław Koźlakiewicz

Przewodniczący Rady Nadzorczej

Henryk Włodzimierz Grześkiewicz

Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej

Zbigniew Koźlakiewicz

Członek Rady Nadzorczej

Antoni Rajnik

Członek Rady Nadzorczej

Witold Ludwiński

Członek Rady Nadzorczej

Piotr Błażkiewicz

Członek Rady Nadzorczej

Zarząd Gobarto SA

Marcin Śliwiński

Prezes Zarządu

Katarzyna Goździkowska-Gaztelu

Wiceprezes Zarządu

Karol Ludwiński

Wiceprezes Zarządu

Roman Miler

Wiceprezes Zarządu

Rafał Oleszak

Wiceprezes Zarządu,
Dyrektor Finansowy

Rada Nadzorcza Gobarto SA

Andrzej Goździkowski

Przewodniczący Rady Nadzorczej

Włodzimierz Bartkowski

Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej

Aleksander Koźlakiewicz

Członek Rady Nadzorczej

Andrzej Śliwiński

Członek Rady Nadzorczej

Ryszard Ceranowicz

Członek Rady Nadzorczej

Robert Bednarski

Członek Rady Nadzorczej

Zbigniew Natkański

Członek Rady Nadzorczej

Wyniki finansowe

Grupa Cedrob utrzymuje od wielu lat wysoką dynamikę wzrostu wyników finansowych, co jest związane z realizacją nowych przedsięwzięć oraz rosnącą sprzedażą krajową i eksportową mięsa i jego przetworów. Ponadto systematycznie zwiększa obrót zbożami i paszami. Podjęte działania wpisują się w realizowaną od 1999 r. strategię rozwoju, która zakłada stałe rozwijanie gamy oferowanych produktów oraz zwiększanie eksportu.

Potwierdzeniem skuteczności przyjętej strategii są dobre wyniki finansowe uzyskane w 2017 r.

W omawianym okresie skonsolidowane przychody ze sprzedaży Grupy Cedrob osiągnęły 4,84 mld zł, podczas gdy rok wcześniej ich wartość wyniosła niespełna 4 mld zł.

Największy udział w przychodach całej Grupy miała spółka Cedrob SA, która w 2017 r. uzyskała 3,32 mld zł przychodów ze sprzedaży, co stanowi ponad 60% udział w strukturze całych przychodów Grupy.

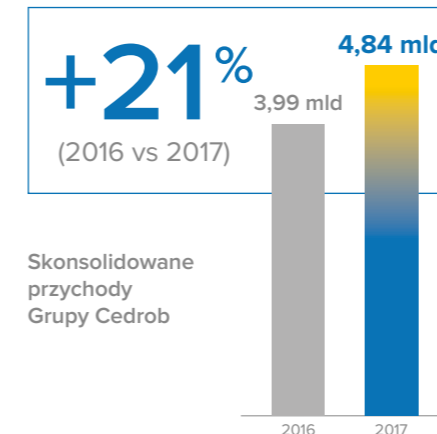
Systematycznej poprawie ulega również rentowność Grupy. W 2017 r. EBITDA wyniósł 301 mln zł. Z kolei zysk netto stanowił ponad 176 mln zł, czyli był wyższy w stosunku do 2016 r. o ponad 37%.

Dobra koniunktura i realizacja kolejnych inwestycji pozwoliły na osiągnięcie bardzo dobrych wyników finansowych spółki Cedrob SA w 2017 r. 167 mln zł zysku netto wobec

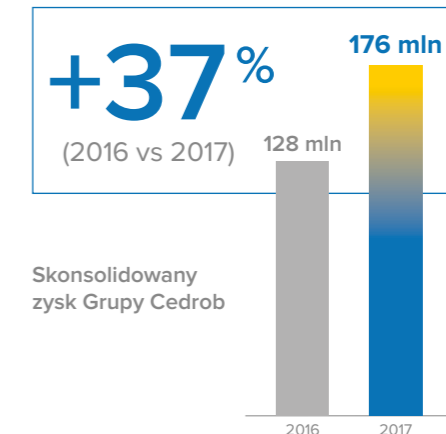
kwoty 105 mln zł w roku ubiegłym to wzrost aż o 60%. Spółka prognozuje dalszy dynamiczny rozwój w najbliższych latach.

W 2017 r. Gobarto SA wypracowało 21 mln zł skonsolidowanego zysku netto przy przychodach wynoszących 1,77 mln zł, czyli wyższych o 22% w stosunku do roku poprzedniego. Duży wpływ na uzyskane wyniki finansowe miała rozbudowa Gobarto poprzez akwizycję spółek z branży, przy jednoczesnym poszerzeniu udziałów w rynku. Działaniom tym towarzyszyły zmiany w strukturze funkcjonowania podmiotów wewnątrz organizacji, co było konieczne dla jej dalszego, intensywnego rozwoju.

Bardzo dobre wyniki finansowe potwierdzają silną i ugruntowaną pozycję Grupy na rynku krajowym i europejskim.

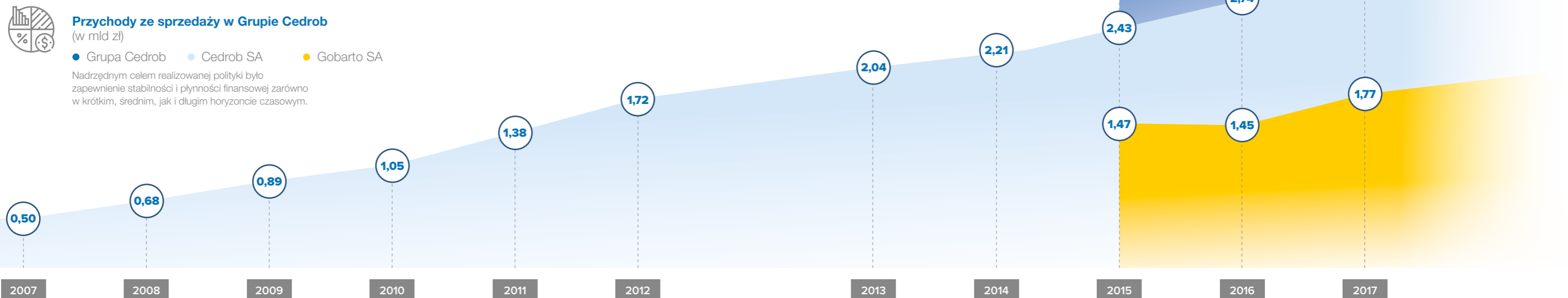
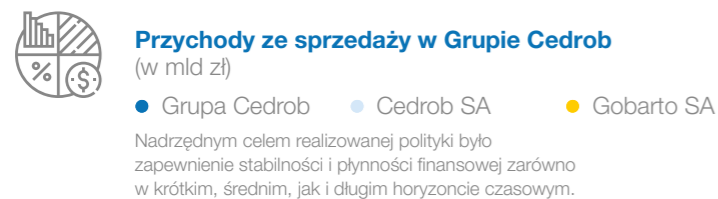

Skonsolidowane przychody Grupy Cedrob

Skonsolidowany zysk Grupy Cedrob

“ Największy, ponad 60% udział w przychodach całej Grupy miała spółka Cedrob SA ”

Model produkcyjny „od ziarna do stołu”

Grupa Cedrob funkcjonuje w modelu „od ziarna do stołu”. Jest to zamknięty obieg produkcji, który umożliwia kontrolę jakości produkowanej żywności na każdym jej etapie. Nadzór nad wszystkimi ogniwami procesu produkcyjnego przez pracowników i nowoczesne technologie pozwalają na dostarczenie konsumentom wyrobów najwyższej jakości.

Obecnie w strukturze Grupy Cedrob funkcjonuje kilkadziesiąt podmiotów, najważniejsze wśród nich to:

- o wytwórnie pasz,
- o wylęgarnie piskląt,
- o ферmy zarodowe,
- o ферmy w tuczu drobiu i trzody chlewnej,
- o zakłady produkcji i przetwórstwa mięsa,
- o chłodnie,
- o sieć hurtowni oraz sklepy firmowe,
- o zakłady handlu nawozami i paliwami.

Wszystkie etapy produkcyjne objęte są stałym nadzorem inspekcji weterynaryjnej. Obiekty działają zgodnie z obowiązującymi na terenie Unii Europejskiej wymogami higieniczno-sanitarnymi i najwyższymi normami jakościowymi.

Pierwszym elementem cyklu „od ziarna do stołu” jest uprawa zbóż na własnych polach oraz ich skup od rolników indywidualnych.

Surowiec skupują należące do Grupy wytwórnie, które produkują pasze dla zwierząt hodowlanych. Ważnym elementem cyklu jest zadbanie o jak najlepszą kondycję piskląt i prosiąt, gdyż ma to decydujące zna-

Ponad 27 lat doświadczenia w hodowli oraz produkcji drobiu, a także poszukiwanie nowoczesnych rozwiązań doprowadziło do stworzenia zamkniętego obiegu produkcji.

czenie dla późniejszych wyników hodowlanych. Z tego względu firma hoduje własne pisklęta i prosięta, które trafiają następnie na ферmy tuczowe. Gdy zwierzęta osiągną odpowiednią wagę i spełniają najwyższe standardy w zakresie zdrowia, trafiają do ubojni.

Uzyskane mięso przekazywane jest do hurtu, a następnie do sklepów detalicznych lub dalej do zakładów przetwórstwa, gdzie przetwarza się je na doskonałe wędliny, które można znaleźć w sklepach w całym kraju.

Kluczowym czynnikiem w budowaniu zamkniętego cyklu „od ziarna do stołu” jest zachowanie pełnej kontroli nad każdym etapem procesu produkcji. W efekcie nasi konsumenci mogą mieć pewność, że oferowane przez nas produkty spełniają najwyższe standardy jakości i bezpieczeństwa.

OD ZIARNA DO STOŁU

Ogromne znaczenie w rozwoju spółki miało stworzenie własnego zamkniętego obiegu produkcji.

Produkcja mięsa

DRÓB - KURCZAK

Drób to jedno z najpopularniejszych mięs na polskich stołach. Według danych Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej (IERiGŻ), w 2017 r. średnie spożycie mięsa w Polsce na jednego mieszkańca wyniosło 78,5 kg, z czego 30,5 kg stanowił drób.

Najchętniej spożywany jest kurczak. Jego produkcja to kluczowa działalność Grupy Cedrob, realizowana bezpośrednio przez spółkę Cedrob SA.

Mięso z kurczaka swoją popularność zawdzięcza walorom odżywczym, dietetycznym i smakowym. Jest doskonałym źródłem:

- o pełnowartościowego białka,
- o nienasyconych kwasów tłuszczowych,
- o witamin z grupy B oraz witamin rozpuszczalnych w tłuszczach, tj. A, D i E,
- o makro- i mikroelementów.

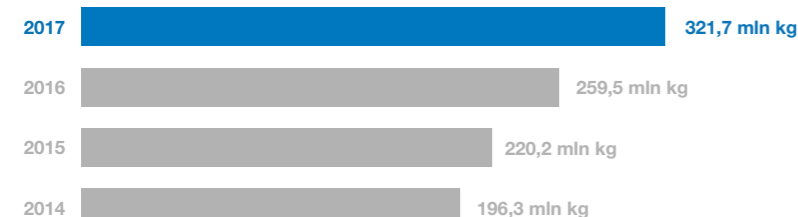
Wysoka wartość odżywcza białka pochodzącego z mięsa kurcząt jest porównywalna z zalecanym przez WHO (Światową Organizację Zdrowia) wzorcem aminokwasowym. Stosunkowo niska zawartość tłuszczu i zrównoważona kaloryczność powodują, że mięso z kurcząt znajduje zastosowanie w diecie niemowląt, dzieci, sportowców, osób starszych oraz osób chcących zgubić zbędne kilogramy.

Dobre warunki rynkowe oraz rosnący popyt na mięso drobiowe stymulują rozwój Grupy Cedrob. Systematycznie powiększa ona skalę oraz zakres produkcji mięsa drobiowego.

Skala produkcji brojlera

↑ **+24%**
w porównaniu do 2016 r.

321,7 mln kg

Dwie ubojnie drobiu zlokalizowane w Ujazdówku koło Ciechanowa, zajmujące się ubojem brojlera, aktualnie ubijają łącznie 690 tys. sztuk żywcia dziennie. Pozwoliło to na wyprodukowanie w 2017 r. niemal 322 tys. ton mięsa z kurczaka, co oznacza prawie 24% wzrostu w porównaniu z rokiem poprzednim. W czwartym kwartale 2018 r. planowane jest oddanie do użytku kolejnej, trzeciej ubojni drobiu w Ujazdówku.

Nowy obiekt pozwoli na zwiększenie mocy produkcyjnych dziennego uboju o kolejne 270 tys. szt. brojlera, co przełoży się na maksymalne dzienne uboje sięgające ok. 1 mln szt. drobiu dziennie. Daje to firmie 10% udział w całym krajowym rynku mięsa z kurczaka.

Ubojnia Drobiu w Ciechanowie specjalizująca się w uboju kury rosółowej mięsnej, ubija tygodniowo 1860 tys. szt. kury na potrzeby realizacji zamówień eksportowych i krajowych. Wysokość uboju przekłada się na produkcję blisko 780 ton mięsa z kury rosółowej w 2017 r.

Grupa Cedrob oferuje świeże i mrożone mięso drobiowe: tuszki, elementy i podroby. Sposób jego pakowania firma dobiera do indywidualnych wymagań klientów z Polski oraz rynków zagranicznych. Cedrob SA posiada m.in. certyfikat halal (regulowany przepisami islamu sposób uboju), wydany przez Muzułmański Związek Religijny, który pozwala na sprzedaż produktów drobiowych do krajów wymagających uboju rytualnego.

Mięso z kurczaka i kury rosółowej sprzedawane jest pod marką Cedrob.

Łukasz Morawski
Dyrektor Zakładu Mięsa Drobiowego Cedrob SA

“ Na sukces spółki Cedrob SA wpłynęło z pewnością integracja pionowa, zachowanie bezpieczeństwa produktu poprzez identyfikowalność na każdym etapie produkcji, zapewnienie ciągłości łańcucha dostaw oraz efektywna strategia kosztowa.

Nasze zakłady produkcyjne na tle konkurencji wyróżnia zdecydowanie umiejętność identyfikowalności na każdym etapie produkcji. W procesie planowania opieramy się na analizie Big Data, co umożliwia prognozowanie w krótkim i długim okresie wielkości produkcyjnych. Nie bez znaczenia pozostają innowacyjne rozwiązania w postaci tzw. Overall Equipment Efficiency, wskaźnika całkowitej efektywności urządzeń, pozwalający na efektywne wykorzystanie zasobów. Ważnym czynnikiem sukcesu jest także zarządzanie kosztami poprzez controlling”.

80%

gęsiny

przeznaczonej na rynki zagraniczne eksportowana jest do Niemiec

W ostatnich latach w Polsce dynamicznie rozwija się segment hodowli gęsi. Wynika to ze znacznego wzrostu popularności gęsiny, która coraz częściej pojawia się na polskich stołach.

Jednym z powodów sukcesu rynkowego gęsi było obalenie mitu dotyczącego trudności i czasochłonności w jej przygotowaniu.

Gęsina posiada:

- o dużą zawartość białka,
- o składników mineralnych,
- o witaminy A i E, witaminy z grupy B.

Znajdują się w nim także kwasy CLA (sprężone kwasy linolowe), które mają zdolność do redukcji tkanki tłuszczowej, zwiększania masy mięśniowej i poprawy przemiany materii. Jeszcze 15 lat temu Polacy spożywali średnio 17 g gęsiny rocznie. Dzisiaj ta ilość wynosi 260 g. Cedrob aktywnie wspiera popularyzowanie spożywania gęsiny w Polsce.

Polska gęś hitem eksportowym

Rosnący popyt na gęsinę stymuluje jej produkcję. Polska od wielu lat jest największym producentem gęsi w Europie, a Cedrob zaliczany jest do głównych krajowych eksporterów tego mięsa. W 2017 r. wyprodukowano blisko 5 tys. ton gęsiny. Produkty te przeznaczone są głównie na rynki zagraniczne - ok. 80% przeznaczonej na rynki zagraniczne eksportowana jest do Niemiec. Ubojem gęsi zajmuje się Zakład Drobiarski w Niepołomicach koło Krakowa.

Grupa Cedrob oferuje asortyment dostosowany do potrzeb odbiorców krajowych i zagranicznych. W ofercie znajduje się szeroki wybór elementów z gęsiny w różnych formach pakowania.

Mięso z gęsi sprzedawane jest pod marką Krakauerland.

Mięso z kaczki z roku na rok zyskuje na popularności. Jego roczna produkcja w 2017 r. wyniosła około 70 tys. ton, co zapewniło Polsce miano trzeciego producenta w Europie.

Udział mięsa kaczego w menu statystycznego Polaka wynosi około 500 g rocznie na osobę. Dodatkowo systematyczny wzrost spożycia drobiu w Polsce na przestrzeni lat, pozwala przewidywać, że w najbliższym czasie wartość ta wzrośnie.

Odpowiednio zbilansowane żywienie oraz optymalne warunki hodowli pozwalają na produkcję wysokiej jakości bezpiecznego surowca.

Mięso kaczki, oprócz wyjątkowych walorów smakowych, posiada wiele wartościowych składników odżywczych. Kaczka w porównaniu z kurczakiem jest bardziej kaloryczna, ale cechuje ją wysoka zawartość:

- o witamin A, D, E,
- o nienasyconych kwasów tłuszczowych,
- o minerałów: magnezu, fosforu i żelaza.

Grupa Cedrob do końca 2018 r. zamierza nawiązać współpracę z hodowcami na terenie całej Polski w ramach programu Kaczka 300.

W perspektywie 5-7 lat planuje osiągnąć ubój na poziomie 70 tys. ton mięsa z kaczki rocznie i stać się największym producentem tego produktu w Polsce. W sprzedaży oferowane będą świeże i głęboko mrożone tuszki oraz elementy z kaczki.

Produkt będzie sprzedawany pod marką Kraina Kraka.

833 tys. szt.

skala produkcji
mięsa wieprzowego w 2017 r.

Wieprzowina to cenne źródło białka. Zawiera odpowiednie proporcje wszystkich niezbędnych aminokwasów. Jest cennym źródłem nienasyconych kwasów tłuszczowych, z rodziny omega-3, znajdują się w niej również witaminy z grupy B oraz witamina E. Mięso wieprzowe jest źródłem wielu składników mineralnych, w tym żelaza hemowego, którego przyswajalność wynosi 20-30%. Wieprzowina zawiera także związki bioaktywne, takie jak koenzym Q10, tauryna czy kreatyna.

Gobarto SA jest jednym z największych polskich producentów wieprzowiny z wieloletnim doświadczeniem rynkowym. Sercem segmentu wieprzowego są zakłady produkcyjne, należące do Gobarto SA, znajdujące się na terenie województwa wielkopolskiego, w miejscowości Grąbkowo.

Grupa Cedrob systematycznie zwiększa skalę produkcji mięsa wieprzowego. W 2017 r. wyniosła ona 833 tys. szt., co daje 78 mln ton wieprzowiny. Oznacza to, że w porównaniu z 2016 r. odnotowano wzrost na poziomie 5% przy blisko 4% udziale w całym krajowym rynku uboju.

Jednocześnie Grupa zainicjowała program odbudowy rynku trzody chlewnej - Gobarto 500. W jego ramach, we współpracy z hodowcami, powstanie 500 nowoczesnych budynków inwentarskich z obsadą do 2 tys. tuczników każdy.

Mięso wieprzowe produkowane jest pod marką Gobarto.

Gobarto posiada stały, zgodny z kalendarzem łowieckim, dostęp do mięsa dzikich zwierząt, m.in. jelenia szlachetnego, sarny, muflona, daniela czy dzika. W ofercie spółki znajduje się szeroka gama elementów z dziczyzny, różniących się formą, wielkością, wagą oraz detalami obróbki. Są to między innymi: steki, ossobuco (potrawa kuchni włoskiej), rolady, gulasze czy poliki. Wszystkie produkty są dostępne w ogólnopolskiej sieci dystrybucji mięs w kanale tradycyjnym. Dodatkowo spółka wprowadziła nową linię produktów - „Kuchnia myśliwska”, czyli linię dań gotowych i wolno gotowanych opartych tylko na dziczyźnie.

Dziczyzna to mięso, które stopniowo wraca na polskie stoły. Jest nie tylko smaczna, ale zawiera wiele cennych składników odżywczych, które mogą być wartościowym uzupełnieniem diety. Wynika to m.in. z faktu, że dieta zwierząt leśnych opiera się całkowicie na pokarmie występującym w naturze.

Mięso zwierząt dzikich zawiera stosunkowo niewiele cholesterolu, a jednocześnie jest bogate w:

- żelazo, magnez, fosfor, potas,
- witaminy: B2, B5, B6,
- ma również mniej kalorii (średnio 120 kcal w 100 g).

Spożycie dziczyzny w kraju w porównaniu z wieprzowiną czy drobiem jest niewielkie. Średnio konsumujemy tylko ok. 100 g tego mięsa rocznie. Sytuację ma zmienić dalszy rozwój sieci sprzedaży punktów z dziczyzną oraz liczne kampanie edukacyjne.

Gobarto rozpoczęło działalność w obszarze produkcji dziczyzny w 2006 r. W ostatnim czasie widoczny jest wzrost skali produkcji tego mięsa. W 2017 r. Gobarto zakupiło 2,5 tys. ton surowca, czyli o 15% więcej niż w 2016 r. Daje to 20% udział w rynku.

Wykorzystywany do produkcji surowiec pochodzi wyłącznie z polskich lasów i pól, zwierzyzna łowna pozyskiwana jest poprzez sieć własnych skupów. Ubój i przetwórstwo odbywa się w Zakładzie Przetwórstwa w Karolinkach.

Roman Miler
Prezes
Gobarto Dzikizna

Dziczyzna i jego przetwory produkowane są pod marką Gobarto Dzikizna.

„Nasz kraj ma doskonałe warunki naturalne do rozwoju rynku mięsa zwierząt łownych. Obecnie spożycie dziczyzny w Polsce kształtuje się na poziomie ok. 0,08 kg na osobę, jednak rynek z pewnością ma szansę na wzrost jego znaczenia w strukturze spożycia mięsa wśród Polaków. Chcemy wykorzystać ten potencjał w kolejnych latach.

Wyniki produkcyjne pozwalają nam być jednym z czołowych producentów w branży, ale zdajemy sobie sprawę, że w dynamicznie rozwijającym się otoczeniu rynkowym, musimy stawiać na ciągły rozwój. Dlatego konsekwentnie poszerzamy swoją ofertę, dbamy o jakość naszych produktów oraz stawiamy przed sobą nowe wyzwania, a jednym z nich jest zachęcenie Polaków do częstszego sięgania po dziczyznę”.

Produkcja wędlin

Przetwórstwo mięsa oraz produkcja wędlin, to kolejna ważna gałąź działalności Grupy Cedrob.

Najchętniej wybierana przez Polaków jest szynka, głównie wieprzowa, choć coraz większą popularnością cieszy się jej drobiowa wersja. Bardzo popularne są też parówki, kabanosy oraz różne odmiany kiełbas.

Konsumenci chętnie sięgają także po salami i pasztety, a także boczek czy białą kiełbasę.

Polacy konsumują średnio ponad 20 kg różnych wędlin rocznie.

W 2017 r. w zakładach produkcyjnych należących do Grupy powstało 34 mln ton wędlin, czyli o 7% więcej niż rok wcześniej, dając jej ponad 4% udział w rynku. Koncentracja na tym obszarze działalności jest ważnym elementem przyjętej strategii rozwoju Grupy na lata 2015-2019.

W 2017 r. do Grupy Cedrob dołączyły Zakłady Mięsa Silesia SA, produkujące i sprzedające przetwory z mięsa czerwonego i drobiowego. W ofercie dostępne są szynki i polędwice, salcesony, pasztety, parówki, kiełbasy, kabanosy oraz wieprzowe wędliny długodojrzewające. Najbardziej rozpoznawalnymi i cenionymi przez klientów markami są: Cedrob oraz Duda.

Polska to czołowy producent wędlin. Ekspertsi wskazują, że na sklepowych ladach pojawia się kilkaset różnego typu wędlin, przy czym każdy z nich ma co najmniej kilka wariantów.

W strukturze ZM Silesia wchodzi także spółka prowadząca działalność w zakresie:

- o produkcji dań gotowych,
- o produktów wegańskich oraz wegetariańskich,
- o karmy dla zwierząt,
- o transportu krajowego i międzynarodowego,
- o oraz sieci sklepów mięsnych i spożywczych.

PORTFOLIO MAREK PRODUKTÓW PRZETWORZONYCH GRUPY CEDROB

Marka cenionych i rozpoznawalnych na rynku wędlin drobiowych. Aromatyczne szynki i polędwice oraz wyroby garmazeryjne cieszą się uznaniem szerokiego grona konsumentów.

To linia wyjątkowo smacznych, polskich wędlin. Aktywna obserwacja aktualnych trendów na rynku oraz poszukiwanie nowych, nietuzinkowych smaków owocuje produkcją wędlin, które codziennie cieszą naszych klientów.

W portfolio marki znajdują się znakomite szynki, polędwice, pasztety, kiełbasy oraz kabanosy, a także wieprzowe wyroby garmazeryjne.

Marka wyrobów w 100% z dziczyzny, bez dodatku mięsa wieprzowego. To wyjątkowe produkty jakich jeszcze nie było na polskim rynku. Każdy z nich powstał z surowca pochodzącego z polskich lasów.

Marka gotowych dań obiadowych, które mogą być spożywane na ciepło i na zimno, dlatego fantastycznie sprawdzają się zarówno jako szybka wersja posiłku w domu, jak i poza nim.

Marka ma pewną i mocną pozycję wśród odbiorców wędlin i kiełbas klasy premium. Wśród produkowanych wyrobów wyróżniamy kilka linii: „Wędliny Mistrz Zygmunt” i „Z Góralskiej Beczki”.

To linia wędlin stworzona z myślą o klientach ceniących smak oraz jakość. Wysoka mięsność oraz receptury oparte na aromatycznych przyprawach, tradycyjne procesy produkcji mają swoich wiernych zwolenników.

Marka Duda Spécialité to marka dedykowana produktom premium. Linie produktowe zostały podzielone ze względu na kategorie produktów - w portfolio znajdują się m.in. wędliny suche w linii „Bezczelnie smaczne” oraz cienkie kabanosy „Slimy”.

Jest nowoczesną marką odpowiadającą na potrzeby wegan i wegetarian. To linia produktów w 100% pozbawionych mięsa.

To wysokojakościowe karmy dla psów i kotów. Sekretem sukcesu marki jest receptura produktów, dopasowana do potrzeb naszych czworonożnych przyjaciół oraz świeżość surowców, na bazie których powstają karmy.

Produkcja pasz

Produkcja pasz przemysłowych w 2017 r. w Polsce wyniosła ponad 10 mln ton, podczas gdy w Unii Europejskiej (bez Grecji, Luksemburga i Malty) 157 mln ton. Była ona nieznacznie wyższa niż rok wcześniej. Spośród analizowanych krajów najwyższy wzrost – o 7,5 % – odnotowano w Polsce.

Produkcja pasz to jeden z głównych filarów jej działalności. Dynamiczny rozwój tego obszaru widoczny jest również w Grupie Cedrob.

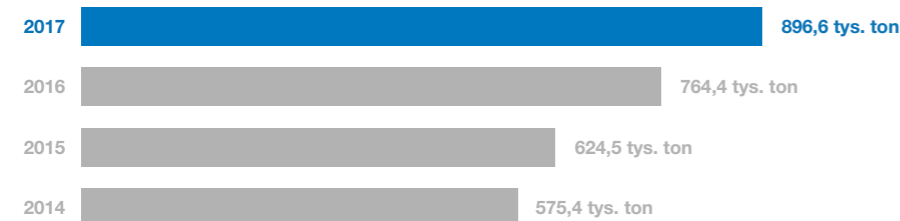
W 2017 r. Cedrob Pasze skupił niemal 900 tys. ton polskich zbóż (pszenicę, kukurydzę, pszenżyto, owies, rzepak, żyto i jęczmień).

Główne obszary zaopatrzenia w zboże stanowią regiony środkowej i południowej Polski, w szczególności województwa: podkarpackie, małopolskie, świętokrzyskie, lubelskie, mazowieckie oraz część Kujaw. Dzięki temu spółka sprzedała łącznie blisko 926 tys. ton paszy o wartości 1,18 mld zł netto.

Cedrob Pasze kieruje swoją ofertę do producentów płodów rolnych. W ramach korzystnej współpracy Cedrob Pasze oferuje polskim dostawcom uczciwy kontrakt - rolnik oddając zboże ma gwarancję 14-dniowego terminu płatności oraz możliwość skorzystania z darmowego transportu na terenie całego kraju. Dodatkowo w południowych regionach Polski Cedrob Pasze otwiera aktualnie małe magazyny skupowe, dzięki czemu będzie w stanie docierać do mniejszych go-

Skala zakupu surowca do produkcji pasz

896,6 tys. ton

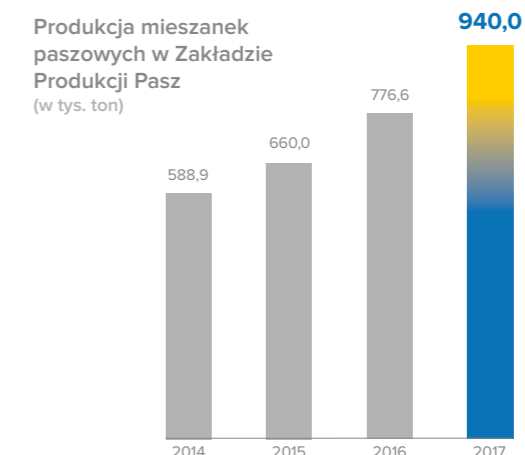
+17,3%
w porównaniu do 2016 r.

Coraz większa liczba rolników i gospodarstw rolnych docenia uczciwą ofertę Cedrob Pasze – atrakcyjne ceny, krótkie terminy wypłat, odbiór płodów rolnych bezpośrednio z gospodarstwa to wielkie atuty marki.

1,4 mln ton

Planowana produkcja pasz z uwzględnieniem nowootwartej Wytwórni Pasz w Ligocie Dolnej

spodarstw. Takie rozwiązanie jest korzystne dla rolnika, który może sam przywieźć małe ilości zbóż bezpośrednio do odbiorcy i tym samym uzyskać lepsze warunki finansowe. Obecnie Cedrob współpracuje z ponad 7,5 tys. rolników.

Asortyment Cedrob Pasze jest ceniony przez największych polskich producentów kurcząt rzeźnych. W skład oferowanych produktów wchodzi: mieszanki paszowe dla kurcząt rzeźnych, indyków rzeźnych, kur stad reprodukcyjnych mięsnych i nieśnych, a także kur towarowych, kaczek, gęsi oraz trzody chlewnej. W sprzedaży są pasze zarówno granulowane oraz kruszone, znacznie lepiej przyswajalne przez zwierzęta. Od 2008 r. udział w rynku mieszanek paszowych sygnowanych marką Cedrob Pasze zwiększył się trzykrotnie i obecnie wynosi ponad 12%. W 2017 r. co ósmy hodowca brojlerów w Polsce kupował produkty tej marki.

Potwierdzeniem wysokiej jakości produktów Cedrob Pasze było umieszczenie spółki w „Złotej siódemce polskiego rolnictwa” – wyróżnieniu dla polskich firm działających w branży rolniczej w Polsce. Cedrob Pasze, jako krajowy lider w żywieniu drobiu i trzody chlewnej oraz bezpośredni odbiorca zbóż, został doceniony za innowacyjne, nowoczesne rozwiązania, wysoką jakość produkowanego asortymentu oraz indywidualne podejście do klienta.

Stąły wzrost liczby kontrahentów Zakładu Produkcji Pasz

W 2015 r. marka współpracowała z około 5 500 gospodarstw rolnych. Obecnie ich liczba to około 7 500 i stale rośnie. Należy przyjąć, że średniomiesięcznie około 100 nowych podmiotów decyduje się na nawiązanie z Cedrob Pasze współpracy.

Największy przyrost obserwowany jest zawsze w sezonie letnim – czyli w okresie żniw (sierpień-październik). Obecnie największą dynamikę przyrostu będzie można zauważyć na terenie południowej Polski, gdzie będzie uruchomiona Wytwórnia Pasz w Ligocie Dolnej.

Hodowla

WYLĘGARNIE

83% średni procent wylęgu piskląt w zakładach Cedrob

Tak doskonały wynik nie byłby do osiągnięcia, gdyby nie pełna integracja w naszej firmie.

Wylęgarnie drobiu to jedne z kluczowych ogniw produkcji kurcząt rzeźnych, które stanowią ważny element cyklu „od ziarna do stołu”. Dlatego Grupa Cedrob od lat rozbudowuje możliwości produkcyjne w tym obszarze.

Jaja wylęgowe kurcząt rzeźnych są inkubowane w wylęgarniach w Pawłowie i Skarżynku. Łączne moce przerobowe obu zakładów to 250 mln jaj wylęgowych w skali roku.

Z kolei w Wylęgarni w Mławie wylęgają się pisklęta gęsie. Produkcja w tym zakładzie wynosi ponad 600 tys. piskląt w skali roku.

Aktualnie prowadzona jest budowa kolejnej Wylęgarni Piskląt w Kossobudach, której zakończenie planowane jest na 2019 r. Pozwoli ona na wykluwanie 5,5 mln szt. piskląt tygodniowo. Obecna technologia procesów produkcyjnych w wylęgarniach piskląt oparta jest na najnowocześniejszych rozwiązaniach technicznych, co sprawia, że praca ludzka jest maksymalnie zautomatyzowana i odbywa się z jak największą korzyścią dla ludzi i środowiska. Łącznie w 2017 r. nałożono ponad 234 mln szt. jaj i wylężono 194 mln szt. piskląt brojlera oraz 611 tys. szt. jaj gęsich, z których wylężono blisko 370 tys. szt. piskląt gęsich. Uzyskane wyniki plasują Cedrob SA na pozycji lidera w branży, nie tylko na skalę krajową, ale również europejską.

BROJLER

jaja nałożone w 2017 r.

234 mln szt.

↑ **+9,2%**
w porównaniu do 2016 r.

pisklęta wylężone w 2017 r.

194 mln szt.

↑ **+10,2%**
w porównaniu do 2016 r.

GĘŚ

jaja nałożone w 2017 r.

611 tys. szt.

↑ **+9,2%**
w porównaniu do 2016 r.

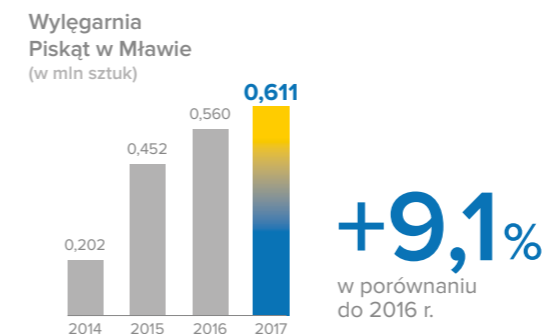
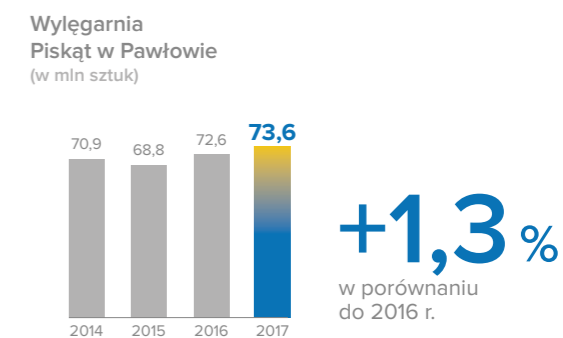
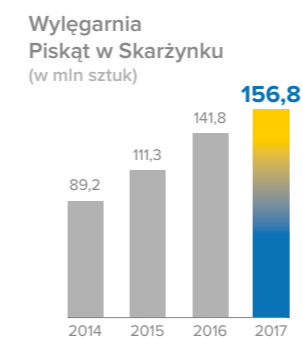
pisklęta wylężone w 2017 r.

369 tys. szt.

↑ **+11,1%**
w porównaniu do 2016 r.

“ Obecna technologia procesów produkcyjnych w wylęgarniach piskląt oparta jest na najnowocześniejszych rozwiązaniach technicznych, co sprawia, że praca ludzka jest maksymalnie zautomatyzowana i odbywa się z jak największą korzyścią dla ludzi i środowiska ”

SKALA NAKŁADU JAJ WYLĘGOWYCH W WYLĘGARNIACH PISKŁĄT

Wylęgarnia Piskląt w Kossobudach

266 mln sztuk jaj rocznie

Przewidywana roczna skala produkcji w Wylęgarni Piskląt w Kossobudach, której otwarcie planowane jest na 2019 r.

FERMY DROBIOWE

Globalny sukces polskiego drobiu nie byłby możliwy bez intensywnego rozwoju bazy surowcowej.

Fermy kurcząt tucznych są w 90% własnością akcjonariuszy spółki Cedrob SA, dzięki czemu firma posiada gwarancję wysokiej jakości surowca, a także skuteczniejszą kontrolę nad hodowlą oraz efektywniej planuje ubój żywca.

Pisklęta z zakładów wylęgowych Grupy Cedrob trafiają na ферmy hodowlane. Obecnie łączna powierzchnia kurników to 1,1 mln m², do których jest wstawianych ok. 161 mln szt. brojlera rocznie. Na ферmy trafiają pisklęta 1-dniowe. Cykl hodowlany trwa średnio 39-42 dni. W tym okresie pracownicy ferm dbają o utrzymanie korzystnych warunków, przyczyniających się do prawidłowego wzrostu piskląt poprzez zachowanie odpowiedniej wilgotności powietrza, temperatury oraz, co najważniejsze, właściwego żywienia.

Fermy wyposażone są w najnowocześniejsze technologie hodowli drobiu, pozyskiwane od najlepszych dostawców na rynku. Rygorystyczne przestrzeganie regulaminów wewnętrznych sprzyja zachowaniu odpowiednich warunków życia zwierząt. Od 2012 r. stosowany jest mechaniczny załadunek kurcząt, który odciążał pracowników i poprawił dobrostan zwierząt.

Cedrob ściśle współpracuje również z zewnętrznymi producentami żywca drobiowego w zakresie brojlera, kury rosółowej mięsnej oraz gęsi owsianej.

Jan Mrozek

Dyrektor Zakładu Produkcji Piskląt i Surowca Cedrob SA

“Liczba kontrahentów Zakładu Produkcji Piskląt i Surowca rośnie z roku na rok. Dodatkowo zakładamy w najbliższym czasie znaczne powiększenie grona partnerów biznesowych w związku z wprowadzeniem nowego kierunku produkcji w Cedrob SA, tj. kaczkę.

O znaczeniu relacji handlowych z poszczególnymi hodowcami decydują ich indywidualne potrzeby. Staramy się być elastyczni i odpowiadać adekwatnie do zgłoszonych uwag. Wartością dodaną zapewne jest wsparcie merytoryczne w formie szkoleń branżowych, obsługa weterynaryjna czy wsparcie prawne w kwestiach finansowych. Wielkim udogodnieniem codziennej współpracy było wprowadzenie mechanicznego załadunku kurcząt. Rozwiązanie to poprawiło całość logistyki dostawy surowca do ubojni oraz zmniejszyło uszkodzenia surowca, które występowały na większą skalę przy załadunku ręcznym.

Było to pionierskie rozwiązanie, które uplasowało Cedrob SA w ścisłej czołówce innowacyjnych przedsiębiorstw na skalę europejską”.

105

kontrahentów

z którymi w 2017 r. aktywnie współpracował Zakład Produkcji Piskląt i Surowca

FERMY WIEPRZOWE

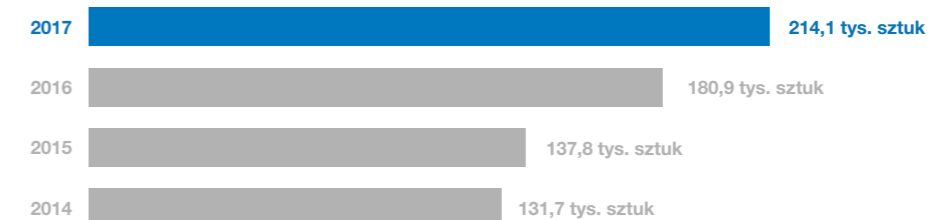
Fermy zarodowe to kluczowy element produkcji wieprzowej. Od kondycji prosiąt zależy późniejszy stan zdrowia zwierząt i wyniki produkcyjne hodowców.

W Polsce obecnie utrzymywanych jest ok. 870 tys. loch.

Hodowla zwierząt w Gobarto odbywa się zgodnie z najwyższymi normami chowu i dobrą praktyką rolniczą. Spółka przestrzega rygorystycznych zasad bioasekuracji. Dotyczą one zarówno samej hodowli, jak też transportu zwierząt, czy paszy. Firma wprowadza również wiele innowacji hodowlanych, aby podnieść komfort zwierząt, zapewnić im wysoki status zdrowotny, a przez to osiągać coraz lepsze wyniki produkcyjne.

Produkcja tuczników w Gobarto SA

214,1 tys. sztuk

+18,4%
w porównaniu do 2016 r.

10 tys. loch

jest utrzymywanych na trzech fermach Gobarto. Rocznie rodzą one 267 tys. prosiąt. Po odsadzeniu zwierzęta trafiają do odchowni, a następnie są przewożone do ferm tuczowych.

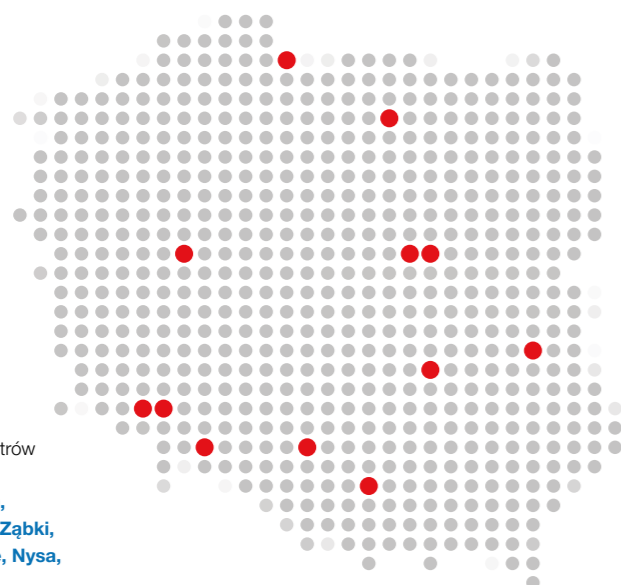
Gobarto SA posiada dwie ферmy reprodukcyjne, pięć tuczowych i jedną w cyklu zamkniętym. W 2017 r. wyprodukowały one 214,1 tys. tuczników. Część warchlaków przekazywanych jest hodowcom współpracującym z firmą.

Oprócz własnych budynków inwentarskich Gobarto SA prowadzi zewnętrzną współpracę, która opiera się na podpisanych umowach z ponad 200 dostawcami (rolnikami). W ten sposób w 2017 r. Gobarto pozyskało prawie 170 tys. tuczników. Odbywająca się na fermach produkcja spełnia wszelkie normy bezpiecznej żywności oraz jest prowadzona pod stałą opieką weterynaryjną. Produkcja tuczników w Gobarto SA w porównaniu z rokiem wcześniejszym wzrosła o 18,4%.

Dystrybucja Makton

Posiadanie własnego działu dystrybucji jest dużym atutem Grupy Cedrob. Wpływa to na ograniczenie kosztów, zapewnienie bezpośredniego dostępu do odbiorcy oraz umożliwia szeroką dostępność do produktów. Pozwala też na szybsze reagowanie i wykorzystywanie zmieniających się trendów na rynku oraz daje niezależność handlową w stosunku do innych producentów.

Własna sieć 12 centrów dystrybucyjnych:
Warszawa, Lublin, Poznań, Kraków, Ząbki, Radom, Katowice, Nysa, Olsztyn, Gdańsk, Wałbrzych

Grupa Cedrob posiada własną markę dystrybucyjną Makton, zajmującą się sprzedażą produktów własnych oraz współpracującą z zewnętrznymi dostawcami. Makton wraz z hurtowniami Bekpol oraz Jama, które należą do Grupy Cedrob, jest liderem w dystrybucji wędlin i mięsa w Polsce i generuje obroty powyżej 1 mld zł rocznie.

Posiada też 12 centrów dystrybucyjnych na terenie województw:

- o dolnośląskiego,
- o śląskiego,
- o małopolskiego,
- o wielkopolskiego,
- o mazowieckiego,
- o lubelskiego,
- o pomorskiego,
- o warmińsko-mazurskiego.

Wszystkie spółki Grupy Cedrob mają dostęp do szerokiego asortymentu produktów, cenionych przez naszych partnerów za wysoką jakość. Wynika to z faktu, że Grupa posiada własne zaplecze produkcyjne w postaci mięsa wieprzowego i dziczyzny, drobiu oraz produktów przetworzonych wytwarzanych we własnych zakładach. Pozwala to szybciej reagować na zmieniające się trendy na rynku mięsa oraz daje pewną niezależność handlową w stosunku do innych producentów.

Kluczem do sukcesu Makton jest współpraca z ponad 160 najlepszymi producentami (ogólnopolskimi oraz lokalnymi), konkurencyjne ceny, wysoka jakość usług, wynikająca ze skali prowadzonej działalności, wieloletnie doświadczenie na rynku oraz znajomość potrzeb konsumenta. Asortyment firmy obejmuje wszelkiego rodzaju wędliny wysoko-, średnio- i niskogatunkowe, mięso czerwone, mięso białe, cielęcinę, dziczyznę oraz nabiał.

Makton obsługuje ponad 10 tys. klientów. Dzięki temu w 2017 r. Grupa przekazała do sieci dystrybucji, składającej się z ponad 6800 punktów sprzedaży, ponad 9,8 tys. ton mięsa.

Grupa posiada również 52 sklepy firmowe z pełną ofertą swoich marek.

Pozostała działalność

PALIWA

Grupa Cedrob zajmuje się również sprzedażą paliw. **Posiada stacje paliw w Raciążu i Ujazdówku, gdzie prowadzona jest sprzedaż detaliczna i hurtowa paliw (Pb95, Pb98, ON i LPG) oraz samochodowych płynów eksploatacyjnych. Stacje obsługują klientów detalicznych, a także floty firmowe.**

Paliwa płynne sprzedawane są głównie gospodarstwom rolnym, firmom transportowym, a także klientom detalicznym. Głównym odbiorcą propanu na cele grzewcze są duże fermy drobiu z powiatu ciechanowskiego, płońskiego, mławskiego i żuromińskiego. Gaz dostarczany jest także do mniejszych gospodarstw rolnych, kilku dużych przedsiębiorstw, suszarni zbóż oraz do odbiorców indywidualnych.

NAWOZY

Zakład handlu nawozami dostarcza rolnikom nawozy w atrakcyjnych cenach. W asortymencie dostępne są wszystkie podstawowe nawozy niezbędne do produkcji roślinnej.

CARGO

W 2017 r. powstała spółka Cedrob Cargo, która zajmuje się transportem kolejowym. Jest to istotna część realizowanej polityki optymalizacji kosztowej w Grupie, a jednocześnie ważny element zrównoważonego rozwoju.

Rozwój tej działalności pozwoli Grupie poprawić efektywność kosztową oraz korzystnie wpłynąć na środowisko.

NIERUCHOMOŚCI

Grupa Cedrob w drugiej połowie 2018 r. rozpoczęła aktywne zarządzanie portfelem nieruchomości nieoperacyjnych. Pierwszą umowę na inwestycję w tym obszarze podpisała w połowie 2018 r. Dotyczy ona terenu w Krakowie, w świetnie skomunikowanej z centrum miasta dzielnicy Grzegórzki.

Wraz z rozwojem urbanistycznym Krakowa atrakcyjność działki wzrosła na tyle, że zdecydowano się przenieść dotychczas prowadzoną tam działalność dystrybucyjną do innej lokalizacji, a samą nieruchomość wykorzystać pod inwestycję mieszkaniową.

Gobarto SA zrealizuje ten projekt we współpracy z partnerem branżowym. Oddanie inwestycji planowane jest w połowie 2020 r.

Grupa Cedrob na tle Unii Europejskiej

Jednym z ważniejszych elementów, który przyczynił się do sukcesu Grupy Cedrob był dynamiczny rozwój eksportu. Jest to kluczowy filar dalszego rozwoju, dlatego tak istotne w najbliższym czasie będzie rozszerzenie zasięgu terytorialnego eksportu i dywersyfikacja kierunków międzynarodowej ekspansji. Pozwoli to Grupie Cedrob na ugruntowanie pozycji europejskiego lidera w produkcji mięsa.

Polska jest największym producentem drobiu w Unii Europejskiej. Potwierdzają to dane Eurostatu. Według nich w 2017 r. zakłady w Polsce wyprodukowały 2,34 mln ton mięsa drobiowego.

To wynik niemal dwukrotnie wyższy od największych krajów wspólnoty - w 2017 r. Wielka Brytania wyprodukowała 1,81 mln ton mięsa drobiowego, Francja 1,65 mln ton, a Hiszpania 1,52 mln ton.

Grupa Cedrob, jako największy producent drobiu w Polsce oraz jeden z liderów na krajowym rynku mięsa wieprzowego, systematycznie buduje swoją pozycję na rynku Unii Europejskiej. Realizowana od dłuższego czasu ekspansja zagraniczna umożliwia pozyskiwanie kolejnych rynków zbytu, co przekłada się na wzrost udziału Grupy w produkcji mięsa na terenie UE.

W 2017 r. przychody ze sprzedaży eksportowej w całej Grupie Cedrob wyniosły prawie

900 mln złotych

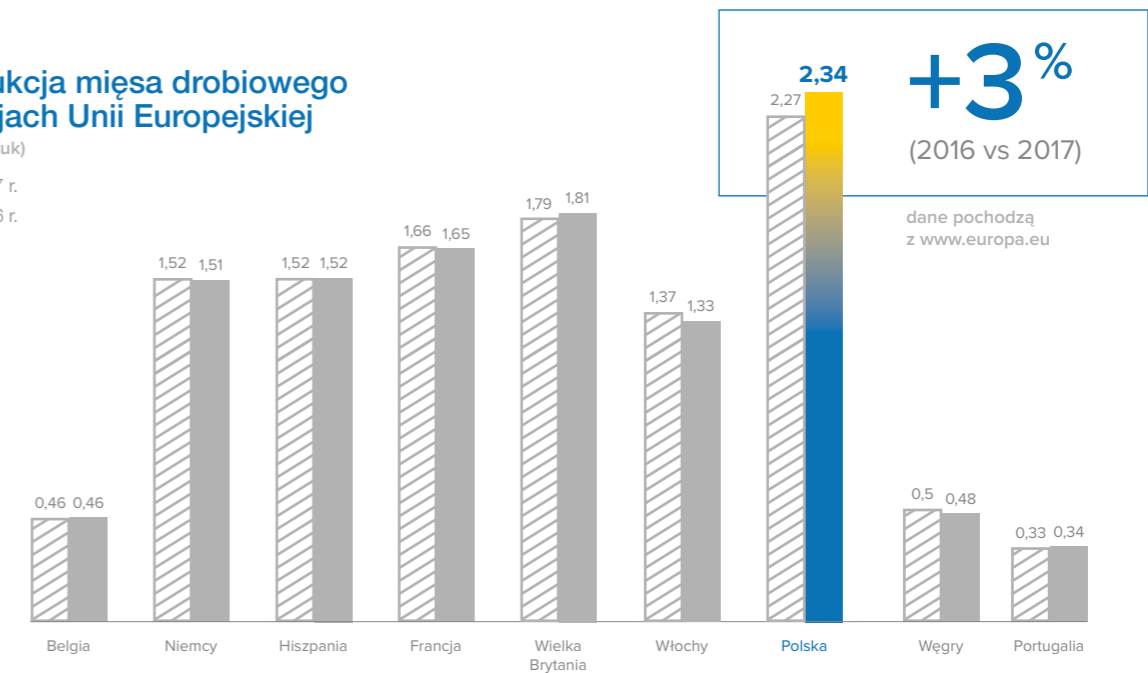
“ Promocja polskiej żywności na rynkach zagranicznych leży w rękach polskich firm, a nie rządu. Działania te muszą wynikać z inicjatywy krajowych producentów ”

Andrzej Goździkowski,
prezes Zarządu Cedrob SA

Produkcja mięsa drobiowego w krajach Unii Europejskiej

(w mln sztuk)

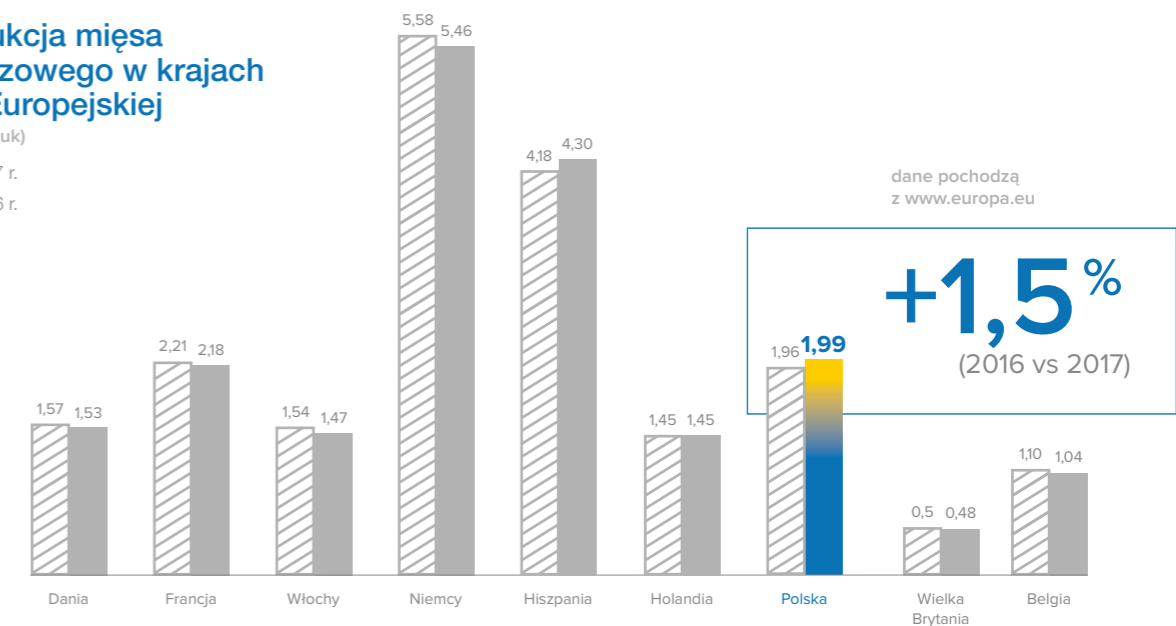
■ - 2017 r.
▨ - 2016 r.

Produkcja mięsa wieprzowego w krajach Unii Europejskiej

(w mln sztuk)

■ - 2017 r.
▨ - 2016 r.

Produkty Grupy Cedrob na świecie

Eksport Cedrob SA

Spółka Cedrob wyeksportowała w 2017 r. 102 tys. ton mięsa o łącznej wartości 568 mln zł, czyli o 11,6% więcej niż rok wcześniej. Aż 34% produkcji drobiowej (w ujęciu wartościowym) w ogólnej sprzedaży mięsa stanowił eksport.

Obecnie eksport drobiu kierowany jest na 52 rynki zagraniczne, a firma Cedrob posiada uprawnienia eksportowe do 83 krajów na całym świecie.

W 2017 r. lista państw, w których dostępne są produkty spółki Cedrob powiększyła się o kraje Zatoki Perskiej oraz Egipt. Do odbiorców produktów Cedrob należą m.in. kraje Unii Europejskiej: Niemcy, Węgry, Wielka Brytania, Hiszpania, Chorwacja, Francja, Holandia, Belgia, czy Niemcy, a także państwa trzecie, takie jak wspomniane kraje Zatoki Perskiej, a nawet Togo, Gwinea, czy Republika Środkowej Afryki.

Eksport Gobarto SA

Produkty Gobarto dostępne są w ponad 30 krajach na 4 kontynentach. W najbliższych latach planowany jest dalszy rozwój eksportu. W 2017 r. za granicę trafiło aż 27 tys. ton mięsa, co stanowiło ponad 30% całej produkcji realizowanej w Grąbkowie i Karolinkach. W porównaniu z rokiem wcześniejszym eksport mięsa wzrósł o 18%.

Część eksportowanych produktów stanowią wędliny produkowane w Silesia SA. W zeszłym roku na rynki międzynarodowe zostało wysłanych aż 1,5 tys. ton przetworów mięsnych, co stanowi ok. 5% całej produkcji wędlin Grupy Cedrob. W 2017 r. Gobarto uzyskało uprawnienia eksportowe do Malezji, co pozwoliło na zrealizowanie pierwszych dostaw.

Ważnym wydarzeniem było także rozpoczęcie sprzedaży zagranicznej na Haiti oraz na Wybrzeże Kości Słoniowej. Wśród nowych kierunków eksportowych pojawiły się takie kraje jak Liberia oraz Kongo, do których zrealizowano pojedyncze dostawy. Na uwagę zasługuje również znaczący wzrost, o prawie 100%, eksportu do Republiki Czeskiej.

Gobarto nawiązało współpracę z partnerami z Belgii, którzy wysyłają swoje produkty do państw afrykańskich.

Intensywnie rozwijała się także na rynku czeskim oraz stopniowo zwiększała swoją sprzedaż na Węgrzech. Warto zauważyć także kolejne działania mające na celu rozszerzenie portfela produktów na rynku angielskim (m.in. o produkty z dziczyzny) i litewskim.

Zagraniczne rynki zbytu w Grupie Cedrob:

- Cedrob SA
- Gobarto SA
- Cedrob SA + Gobarto SA

CEDROB

Europa: Hiszpania, Francja, Grecja, Cypr, Włochy, Malta, Szwajcaria, Wielka Brytania, Belgia, Holandia, Wyspy Owczce, Irlandia, Niemcy, Austria, Węgry, Słowacja, Czechy, Litwa, Łotwa, Estonia, Chorwacja, Słowenia, Albania, Macedonia, Kosowo, Rumunia, Bułgaria

Afryka: Egipt, Libia, Wysyp Kanaryjskie, Republika Południowej Afryki, Mozambik, Ghana, Benin, Gwinea Równikowa, Togo, Liberia, Gabon, Sierra Leone, Angola, Namibia, Republika Środkowej Afryki, Wybrzeże Kości Słoniowej

Azja: Katar, Zjednoczone Emiraty Arabskie, Oman, Irak, Komory, Hong Kong, Wietnam, Taiwan

Ameryka Północna: Bahamy, Haiti

GOBARTO

Europa: Austria, Belgia, Bułgaria, Chorwacja, Dania, Estonia, Hiszpania, Holandia, Irlandia, Litwa, Łotwa, Niemcy, Czechy, Słowacja, Słowenia, Szwecja, Ukraina, Węgry, Wielka Brytania, Włochy

Afryka: Wybrzeże Kości Słoniowej, Kongo, Liberia

Azja: Hongkong, Wietnam, Uzbekistan, Gruzja, Malezja, Mongolia

Ameryka Północna: Kanada, Haiti

Ameryka Południowa: Chile

Perspektywiczne rynki eksportu

DRÓB

Salim Mhamed Kessentini
Dyrektor ds. Eksportu
Cedrob SA

„ Jesteśmy ambasadorem polskiej marki na świecie. Nasz drób ma bardzo wysoką jakość i zblizoną cenę do produktów naszych konkurentów, dlatego przedsiębiorcy w Zatoce Perskiej z optymizmem podchodzą do perspektywy współpracy z nami.

Cedrob SA coraz silniej zaznacza swoją obecność na Bliskim Wschodzie. Już teraz eksportujemy nasze produkty do takich krajów jak: Egipt, Irak, Oman, Zjednoczone Emiraty Arabskie, Katar czy Jordania. Stawiamy na długoterminowe relacje oparte na wzajemnym zaufaniu. Obecnie Cedrob SA jest jednym z największych eksporterów mięsa drobiowego do krajów arabskich w Europie. Można powiedzieć, że przecieramy szlaki dla innych polskich firm na Bliskim Wschodzie”.

Grupa Cedrob od wielu lat z powodzeniem rozwija się za granicą przyczyniając się do wzrostu eksportu całej branży mięsnej. Prowadzona ekspansja zagraniczna obejmuje nie tylko teren Starego Kontynentu.

Z uwagi na wysoki potencjał konsumencki, Cedrob SA upatruje swoją szansę na ekspansję mięsa drobiowego na rynku chińskim. Zakłady Cedrob mimo pozytywnego przejścia audytów chińskich służb, ciągle oczekuje na wpisanie na listę eksporterów. Od 2018 r. pięć pierwszych zakładów drobiowych z Polski wysyła do Chin swoje produkty, stąd szansa na wznowienie eksportu produktów Grupy do tego kraju wzrosła.

Obecnie strategicznymi kierunkami rozwoju firmy są kraje Bliskiego Wschodu i inne kraje azjatyckie. Wielkość rynku i siła nabywca

konsumentów, relatywna bliskość geograficzna oraz trudne warunki prowadzenia hodowli i uprawy sprawiają, że kraje takie jak Egipt, Arabia Saudyjska, Jordania, czy Irak stanowią bardzo atrakcyjny kierunek eksportu polskiej żywności. W związku z dynamicznym rozwojem gospodarki w tym regionie oraz wzrostem liczby ludności zwiększa się również popyt na mięso drobiowe.

W 2016 r. z Unii Europejskiej na Bliski Wschód wyeksportowano ok. 13 mln ton mięsa drobiowego. Jest to dowód, że europejski drób cieszy się dużym uznaniem konsumentów państw arabskich. Kraje tego regionu to ciągle jedne z największych importerów żywności na świecie, co stanowi dużą szansę dla producentów z Europy. Dostrzegła ją Grupa Cedrob, która mimo silnej konkurencji z USA czy Brazylii, coraz wyraźniej zaznacza tam swoją obecność. Jest to możliwe dzięki temu, że mięso drobiowe z Cedrob ma bardzo wysoką jakość i atrakcyjną cenę. Ważnym czynnikiem sukcesu jest produkcja drobiu z poszanowaniem zasad uboju halal. Obecnie Cedrob jest jednym z największych europejskich eksporterów mięsa drobiowego do krajów arabskich.

Eksport produktów na rynki Bliskiego Wschodu wpisuje się w realizację strategii krótkoterminowej. W dłuższej perspektywie Cedrob planuje eksportować swoje produkty na Daleki Wschód, m.in. do Malesji, Indonezji oraz Japonii. Zwłaszcza ten ostatni kraj wydaje się obiecującym kierunkiem eksportu.

WIEPRZOWINA

W 2017 r. eksport mięsa wieprzowego z Unii Europejskiej do krajów spoza terenu UE (Chiny, Japonia, Korea Południowa) był o 8% mniejszy niż w 2016 r.

W tym czasie w Polsce mieliśmy do czynienia ze wzrostem eksportu rok do roku, co było efektem większego popytu ze strony Stanów Zjednoczonych. Jak wynika z obliczeń Biura Analiz i Strategii Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa (KOWR), sprzedaż zagraniczna wzrosła w stosunku do 2016 r. o 9%, do 765 tys. ton.

Grupa Cedrob aktywnie poszukuje nowych perspektywicznych rynków zbytu poza UE. Obiecujące rynki to Chiny i inne państwa azjatyckie, a także państwa ze wschodu Europy – Białoruś i Rosja.

Aktualnie najbardziej atrakcyjnym kierunkiem eksportu jest Ukraina, gdzie Grupa Cedrob posiada uprawnienia eksportowe. Nasz wschodni sąsiad jest jednym z największych nabywców tłuszczu wieprzowego na świecie. Prognozowany, dynamiczny rozwój gospodarczy tego kraju wpłynie na poprawę sytuacji materialnej jej mieszkańców, a tym samym zwiększy zapotrzebowanie nie tylko na wieprzowinę, ale również na inne produkty, znajdujące się w ofercie.

Kolejnym kierunkiem działań eksportowych są Stany Zjednoczone. Jak uważa ekspert Gobarto SA, gdyby powiodło się wprowadzenie produktów Grupy na rynek amerykański, znacznie wzrosłaby szansa na zwiększenie eksportu do Kanady.

Międzynarodowe targi

Grupa Cedrob starając się utrwalić swoją markę w świadomości klientów z całego świata oraz poszukując nowych rynków zbytu, bierze aktywny udział w międzynarodowych targach branżowych. Jednym z takich wydarzeń w ubiegłym roku były targi Anuga, które odbyły się w październiku w Kolonii, w Niemczech. Są to najważniejsze i największe targi światowe

przemysłu spożywczego - tysiące wystawców, setki tysięcy zwiedzających, najwięksi gracze branży spożywczej, najnowsze trendy i innowacje oraz ogromny przekrój produktów i smaków z całego świata.

Podczas wydarzenia Grupa Cedrob zaprezentowała kompleksową ofertę swo-

Michał Goliński
Kierownik Działu Eksportu,
Gobarto SA

„ Zakładamy sukcesywny wzrost eksportu na rynek europejski, jednak bardzo obiecujące są również rynki azjatyckie i afrykańskie. Nasze doświadczenie pokazuje, że dzięki dobrym produktom, możemy konkurować z największymi dostawcami wieprzowiny na globalnym rynku.

Jesteśmy w pełni elastyczni i dopasowujemy naszą ofertę do potrzeb naszych odbiorców, to bardzo ważny aspekt dla naszych zagranicznych partnerów. Stanowi on, razem z jakością i konkurencyjną ceną, źródło naszej przewagi”.

Eksperti Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa przewidują, że w 2018 r. cały przyrost krajowej produkcji będzie kierowany na eksport. Nie wykluczają jednak pogorszenia warunków handlu zagranicznego wieprzowiną ze względu na duże prawdopodobieństwo wzrostu produkcji u liczących się światowych i unijnych producentów tego mięsa, co może zwiększyć konkurencję. Według obecnych prognoz, w bieżącym roku w Polsce dynamika eksportu mięsa wieprzowego może wynieść około 5%.

ich produktów. Stoisko Grupy Cedrob cieszyło się ogromnym zainteresowaniem odwiedzających, co pozwoliło na zbudowanie wielu cennych relacji biznesowych i zwiększenie rozpoznawalności marki za granicą.

Jakość w Grupie Cedrob

Troska o wysoką jakość produktów to jedna z kluczowych wartości, jakimi kieruje się w swojej działalności Grupa Cedrob. Jest ona kontrolowana na każdym etapie cyklu „od ziarna do stołu”. W związku z tym zakłady wchodzące w skład Grupy spełniają wszystkie najwyższe normy i wymagania prawne w tym obszarze.

Jakość – tak naprawdę wszyscy mówimy o jakości, ale czy wszyscy tak samo rozumiemy to słowo?

Edward Deming twierdził, że „produkt lub usługa ma jakość, gdy komuś służy i cieszy się popytem oraz dobrze utrzymuje się na rynku”.

Trzeba pamiętać, że głównym celem jest wyprodukowanie wyrobu, który je spełnia i mieści się w ustalonych granicach. Troska o wysoką jakość produktów to jedna z kluczowych wartości, jakimi kieruje się w swojej działalności Grupa Cedrob. Na każdym etapie procesu produkcyjnego weryfikujemy parametry, które zostały zidentyfikowane podczas przeprowadzanej analizy zagrożeń. Zachowanie jakości w Grupie Cedrob jest możliwe dzięki szczegółowej kontroli na każdym etapie procesu produkcyjnego „od ziarna do stołu”. Bezpieczeństwo oraz zadowolenie konsumentów są dla nas priorytetem, dlatego by zagwarantować najwyższą jakość, wprowadziliśmy restrykcyjne procedury kontroli i monitoring.

W Grupie Cedrob praca odbywa się w oparciu o najwyższe systemy i standardy jakości, a nadrzędnym założeniem jest dbanie o bezpieczeństwo produkowanej żywności. Jako producent „od ziarna do stołu” na wszystkich etapach przestrzega wymagań dobrej praktyki rolniczej (w zakresie ferm) oraz dobrej praktyki produkcyjnej i higienicznej. W zakładach produkcji pasz i w wylęgarniach piskląt realizowane są wymagania systemu zarządzania jakością ISO 9001:2015, dodatkowo w wytwórniach pasz wdrożono wymagania standardu REDCert.

Zakłady produkcyjne wchodzące w skład Grupy pracują zgodnie z wymaganiami spełniającymi wszystkie najwyższe standardy i wymagania prawne w tym obszarze. Produkcja odbywa się w oparciu o systemy i standardy jakości, których nadrzędnym celem jest dbałość o bezpieczeństwo produkowanej żywności. Potwierdzeniem tego faktu są posiadane przez Grupę międzynarodowe certyfikaty. Jednym z nich jest standard BRC (międzynarodowy standard bezpieczeństwa żywności) w ramach Grupy, w oparciu o wymagania tego standardu funkcjonują zakłady produkcyjne w Ujazdówku i Ciechanowie oraz

zakład w Grąbkowie i zakłady w Sosnowcu. Grupa posiada również wdrożone wymagania standardu IFS, którego celem jest minimalizacja ryzyka wystąpienia zagrożeń bezpieczeństwa żywności w ramach Grupy posiada go zakład w Niepołomicach.

Wysokie standardy gwarantem silnej marki

W centrach dystrybucyjnych Maktonu system zapewnienia jakości i bezpieczeństwa żywności oparty jest na wymaganiach normy ISO 22000:2005. Określa on wymagania dotyczące systemu zarządzania bezpieczeństwem żywności dla organizacji w łańcuchu żywności, aby zapewnić jak najwyższą jakość produktu. Warto dodać, że produkty Grupy Cedrob dzięki wdrożonym najnowszym technologiom i rygorystycznym wymaganiom konkurują z produktami największych marek i zdobywają kolejne rynki.

Zespół Grupy Cedrob jest dumny z tego, że jako polska firma, dostarcza na sklepowe półki produkty o najwyższej gwarantowanej jakości. Grupa Cedrob przestrzega również wszelkich norm jakościowych narzucanych przez zagranicznych odbiorców w blisko 100 krajach.

Barbara Wojciechowska
Pełnomocnik Zarządu ds. Systemów Zarządzania Jakością Cedrob SA

“ Obieg zamknięty [cykl „od ziarna do stołu”] to gwarancja jakości, która jest możliwa dzięki przestrzeganiu wdrożonych wymagań na każdym etapie procesu produkcyjnego, od pozyskania surowca poprzez produkcję, magazynowanie, transport, aż do konsumenta finalnego. Wdrożone systemy zarządzania bezpieczeństwem żywności pomagają analizować zagrożenia tak, aby otrzymać bezpieczny produkt. Wszyscy doskonale wiemy, że tylko wyroby powtarzalne mogą zagwarantować zachowanie szeroko rozumianej jakości. Najważniejsze jest dla nas ciągłe doskonalenie, które stanowi część zarządzania jakością. Dążenie do doskonałości jest czymś, z czym spotykamy się w wielu sytuacjach nie tylko w życiu zawodowym, ale i prywatnym. Jest ono udziałem wielu osób na każdym etapie „od ziarna do stołu”. Każdego dnia w pracy przyświeca nam dywiza, że „wczorajsze duże osiągnięcie musi stać się dzisiejszym minimum, a wczorajsza doskonałość staje się dzisiejszą codziennością”.

Na każdym etapie cyklu produkcyjnego weryfikujemy parametry, które zostały zidentyfikowane podczas przeprowadzanej analizy zagrożeń. Bezpieczeństwo oraz zadowolenie klientów i konsumentów są dla nas priorytetem, dlatego, by zagwarantować najwyższą jakość, wprowadziliśmy restrykcyjne procedury kontroli i monitoring.”

Inwestycje w Grupie Cedrob

Od początku działalności Grupa Cedrob inwestuje w rozwój, uruchamiając nowe zakłady, wdrażając innowacyjne technologie oraz poszerzając ofertę produktową. W 2017 r. na inwestycje przeznaczono prawie 140 mln zł. Większość tych środków, bo ponad 121,3 mln zł, na inwestycje przeznaczył Cedrob SA.

W ramach inwestycji Cedrob SA, rozpoczętych w 2017 r., zakończono instalację drugiej linii produkcyjnej w Wytwórni Pasz w Rypinie, dzięki czemu zwiększono moce produkcyjne zakładu aż o 50%. W tym roku również Cedrob SA zrealizował budowę Wytwórni Pasz w Ligocie Dolnej. Obiekt został ukończony w październiku 2018 r. Szacuje się, że zakład ten będzie przetwarzał około 30 tys. ton zbóż miesięcznie, dzięki czemu moce produkcyjne Cedrob Pasze wzrosną do 1,4 mln ton paszy rocznie.

Obecnie realizowana jest budowa Wylęgarni Piskląt w Kossobudach, której zakończenie przewidziane jest na 2019 r.

Rozpoczęto budowę trzeciej Ubojni Drobiu w Ujazdówku połączonej z rozbudową oczyszczalni ścieków, których uruchomienie planowane jest na czwarty kwartał 2018 r. Inwestycja ta pozwoli na wzrost ubojów kurczaka o kolejne 270 tys. szt., dzięki czemu dzienny wynik uboju wyniesie blisko 1 mln szt.

Dodatkowo w 2018 r. w decydujący etap weszła rozbudowa przykładowej oczyszczalni ścieków w Ujazdówku. Trwają również prace związane z budową Zakładu Surowców Paszowych w Ujazdówku oraz podczyszczalni dla tego zakładu, a także budowa drugiej Wytwórni Pasz w Rypinie.

Gobarto podejmuje szereg działań inwestycyjnych, aby sprostać wymaganiom i oczekiwaniom rynku, podnosząc tym samym standard swoich wyrobów. W 2017 r. wydało blisko 18 mln zł na inwestycje. W ramach tej kwoty zrealizowano szereg prac w zakładzie produkcyjnym w Grąbkowie. Zmodernizowano procesy logistyczne oraz obszary magazynowania i wentylacji. Gobarto dokonała

313 mln zł

planowane nakłady inwestycyjne Cedrob SA na 2018 r.

→ 2019 → 2020–2021 →

- Zakład Surowców Paszowych w Ujazdówku
- Podczyszczalnia dla ZSP w Ujazdówku
- Wylęgarnia Piskląt w Kossobudach
- Druga Wytwórnia Pasz w Rypinie

Innowacyjne rozwiązania technologiczne wyróżniają Wytwórnię Pasz w Rypinie na tle konkurencji.

Planowana budowa bliźniaczego zakładu znacząco zwiększy moce produkcyjne Cedrob Pasze.

Nakłady inwestycyjne Cedrob SA na lata 2013-2017 (w mln zł)

508,5 mln zł

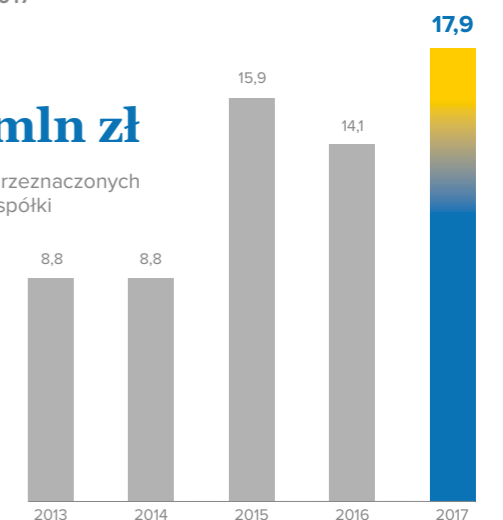
łącna wartość środków przeznaczonych na rozwój i modernizację spółki w ostatnich 5 latach

Nakłady inwestycyjne Gobarto SA na lata 2013-2017 (w mln zł)

65,5 mln zł

łącna wartość środków przeznaczonych na rozwój i modernizację spółki w ostatnich 5 latach

również inwestycji w segmencie dystrybucji oraz zakupiła wyposażenie dla spółek rolnych. Przeprowadziła także modernizację obiektów i terenów dla podmiotów działających w segmencie zwierzęcym. Celem podjętych działań była poprawa ciągów technologicznych, warunków pracy, higienizacji procesów produkcyjnych oraz zwiększenie dostępnej powierzchni magazynowej. Dzięki zrealizowanym inwestycjom, Gobarto zmieniło strukturę swojej produkcji poprzez poprawę procesu rozbioru. Większa powierzchnia magazynowa dała możliwość odpowiedniego doboru surowca pod zamówienie konkretnego klienta.

W 2018 r. Gobarto planuje dalsze inwestycje w zakresie modernizacji procesów technologicznych w obszarze uboju, rozbioru i składowania.

Przyszłe inwestycje umożliwią zwiększenie produkcji przy zachowaniu dotychczasowych, najwyższych standardów jakości wyrobów mięsnych i wędliniarskich. Na te cele Gobarto planuje wydać blisko 39 mln zł.

Społeczna odpowiedzialność biznesu

Wzajemne i trwałe relacje dwóch sfer – biznesu i społeczeństwa utożsamiane są z koncepcją społecznej odpowiedzialności – z ang. Corporate Social Responsibility. CSR mówi o tym jak postępować z otoczeniem, aby harmonijnie w nim funkcjonować, współgrać, i tym samym odnosić sukcesy, zarówno na płaszczyźnie ekonomicznej, jak i społecznej.

Według Komisji Europejskiej CSR należy postrzegać jako odpowiedzialność przedsiębiorstw za ich wpływ na społeczeństwo, a także określa, co przedsiębiorstwo powinno zrobić, aby wypełnić tę rolę. Kwintesencją społecznej odpowiedzialności biznesu, która doskonale odzwierciedla obustronne zależności jest piramida Carrolla. Zgodnie z nią wyróżniamy 4 sfery biznesu - ekonomiczna, prawną, etyczną (moralną) i filantropijną.

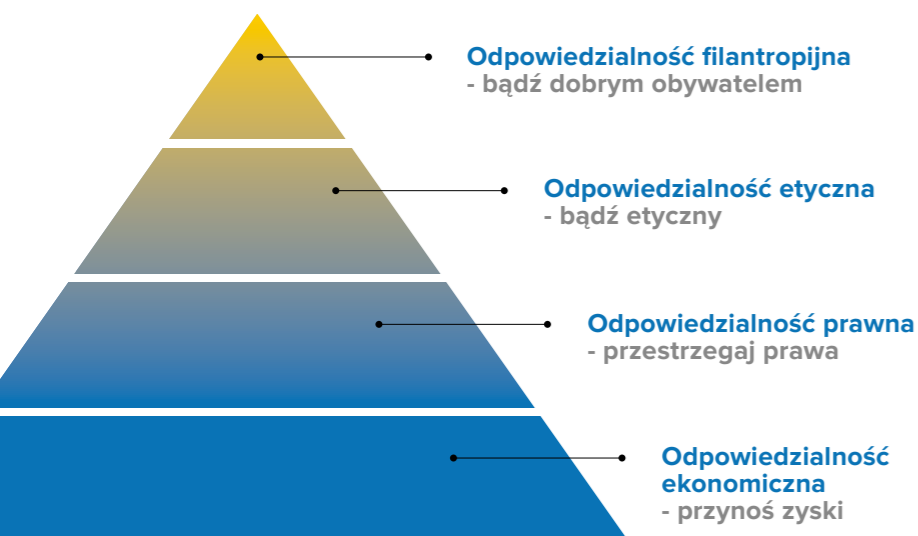
Cedrob SA jako spółka-matka funkcjonująca na rynku ponad 27 lat, od początku istnienia respektuje prawa interesariuszy, z którymi na co dzień współpracuje. Zarząd dostrzega znaczenie wzajemnych relacji pomiędzy biznesem a szeroko rozumianym otoczeniem. Tylko taka postawa pozwala z powodzeniem realizować własne cele oraz pomnażać zasoby.

Pierwszym szczeblem, zgodnie z piramidą Carrolla, który otwiera przed spółką szansę na realizację misji społecznej odpowiedzialności jest odpowiedzialność ekonomiczna. Stały rozwój struktur Grupy Cedrob był możliwy dzięki doskonałym wynikom finansowym, które wpływały na maksymalizację wartości akcji, w tym utrzymanie konkurencyjnej pozycji i najwyższego poziomu efektywności.

Drugą warstwą są obowiązki prawne wymagane przez społeczeństwo. Dążąc do osiągnięcia zysku Grupa Cedrob działała i działa w granicach prawa, zgodnie z krajowym i międzynarodowym ustawodawstwem. Istotną rolę odgrywa działalność w obszarze gospodarki rynkowej, czyli przestrzeganie zasad uczciwej konkurencji czy poszanowanie pozycji partnerów biznesowych – klientów i kooperantów.

Kolejne szczeble piramidy warunkowane są przez społeczeństwo. Bez wątpienia trzeci szczebel, jakim jest etyczne przywództwo, to wielka siła spółki, która unika wątpliwych praktyk lub działa powyżej minimalnego standardu prawa.

Piramidę zamyka filantropia, pojmowana jako godne i dobre obywatelstwo. Cedrob SA, a obecnie Grupa Cedrob aktywnie angażuje się działalność prospołeczną. Jest to wyraźny sygnał dla społeczeństwa – jesteśmy dużą firmą, ale nadal pamiętamy i dostrzegamy potrzebujących, co więcej, z roku na rok przeznaczamy na tę sferę coraz większe środki.

“ Grupa Cedrob funkcjonuje zgodnie z koncepcją społecznej odpowiedzialności biznesu. Dąży do utrzymania równowagi między interesami własnymi a interesami klientów, pracowników, akcjonariuszy, nie zapominając przy tym o społeczeństwie i środowisku ”

MAPA INTERESARIUSZY GRUPY CEDROB

Interesariusze to osoby, które mogą oddziaływać na przedsiębiorstwo, i na które przedsiębiorstwo ma wpływ. Odróżnia się ich od właścicieli lub akcjonariuszy, czyli osób posiadających udziały bądź akcje danego przedsiębiorstwa.

Partnerzy biznesowi

Grupa Cedrob hołduje zasadzie odpowiedzialnego biznesu opartego na uczciwych warunkach współpracy. Zasada wcześniejszej kontraktacji, szeroko stosowana w Grupie, jest rozwiązaniem, które gwarantuje stałe ceny za zboże i żywiec oraz zapewnia partnerom stabilność. Firma korzystając z krajowych materiałów oraz usługodawców wspiera rozwój polskiej przedsiębiorczości, stawia także na współpracę z lokalnym biznesem.

Ośrodki badawcze

Grupa Cedrob inwestuje w nowoczesne technologie, aby podnosić konkurencyjność. Współpraca z ośrodkami naukowymi i realizacja działań badawczo-rozwojowych, skutkuje wdrożeniami unikatowych rozwiązań w skali europejskiej i światowej. Grupa współpracuje z uczelniami rolniczymi w zakresie wymiany wiedzy i doświadczeń dotyczących hodowli i przetwórstwa.

Społeczności lokalne

Grupa Cedrob angażuje się w życie lokalnych społeczności oraz stara się odpowiadać na ich potrzeby. Działania firmy są skupione między innymi na wspieraniu instytucji i podmiotów, które krzewią wśród okolicznych mieszkańców rodzimą kulturę, wyrównują społeczne nierówności i aktywizują lokalnych liderów. Jedną z inicjatyw potwierdzających to działanie jest program stypendialny „Inwestycja w region - inwestycja w młodzież”, który skierowany jest do uzdolnionej młodzieży z północnego Mazowsza oraz konkurs grantowy „Wspieramy rozwój”.

Władze lokalne i państwowe

Grupa Cedrob aktywnie włącza się w prace legislacyjne, wnosząc w nie cenną perspektywę przedsiębiorcy. Firma płaci podatki w Polsce, gdyż jej priorytetem jest rozwój gospodarczy kraju.

Pracownicy

Grupa Cedrob zyskała opinię odpowiedzialnego pracodawcy, dzięki zaangażowaniu z jakim stara się wspierać swoich pracowników. Gwarantuje nie tylko rozbudowane świadczenia pozapłacowe, jak karnety na siłownię czy basen, ale także finansowanie szkoleń, kursów oraz studiów, podnoszących kompetencje pracowników. Blisko 300 osób jest związana z firmą od lat 90-tych, a średni staż pracy wynosi 6,5 roku.

Organizacje pozarządowe

Grupa Cedrob wspiera fundacje i stowarzyszenia, które angażują się w inicjatywy o charakterze edukacyjnym, sportowym, naukowym, czy kulturalnym. Wśród nich znajdują się zarówno organizacje ogólnopolskie, jak też regionalne. Takie podejście pozwala na zapewnienie równomiernego wsparcia instytucjom. Jednym z ważniejszych przedsięwzięć Grupy w tym zakresie jest konkurs grantowy „Wspieramy rozwój”.

Odpowiedzialny przedsiębiorca

Grupa Cedrob kieruje się zasadą patriotyzmu gospodarczego, aktywnie włączając się w działania wspierające polską gospodarkę i rozwój sektora rolno-spożywczego w kraju. Dbą również o rozwój regionów, w których funkcjonuje. Firma troszczy się także o lokalne społeczności nie tylko przez realizowane programy społeczne, ale także płacąc podatki, które zasilają samorządy.

WPŁYWY PODATKOWE I PARTNERZY BIZNESOWI

W 2017 r. Grupa Cedrob przekazała do budżetu państwa i samorządów niemal 60 mln zł. Z czego 26,9 mln zł stanowił podatek od osób fizycznych (PIT), a ponad 25 mln zł podatek od osób prawnych (CIT).

Podział podatków Grupy Cedrob

		2017
CEDROB SA	zapłacony podatek od nieruchomości, rolny, leśny i od środków transportowych	3, 4 mln zł
	zapłacony podatek PIT	15 mln zł
	zapłacony podatek CIT	20 mln zł
GOBARTO SA	zapłacony podatek od nieruchomości, rolny, leśny i od środków transportowych	4, 4 mln zł
	zapłacony podatek PIT	11, 9 mln zł
	zapłacony podatek CIT	5, 1 mln zł

Dodatkowo Grupa zapłaciła prawie 8 mln zł z tytułu podatku od nieruchomości, rolnego, leśnego i podatku od środków transportowych, które trafiły do polskich gmin.

W ramach bieżącej działalności Grupa Cedrob nawiązuje wiele kontaktów biznesowych z przedsiębiorcami z całej Polski. Wśród lokalnych oraz ogólnopolskich partnerów biznesowych Cedrob jest kilkaset firm z różnych branż - dostawców urządzeń, firm budowlanych, inżynierskich, serwisujących sprzęt, podmiotów prowadzących prace badawcze oraz firm z branży ochrony środowiska. Łącznie w ciągu roku z firmą współpracuje kilkadziesiąt firm, zatrudniających kilkaset pracowników.

PROGRAM GOBARTO 500

W 2017 r. firma Gobarto uruchomiła program Gobarto 500, którego celem jest odbudowa produkcji trzody chlewnej w Polsce. Inicjatywa zakłada partnerską współpracę firmy Gobarto i rolnika w zakresie chowu trzody chlewnej przy użyciu nowoczesnych i sprawdzonych technik tuczu.

W ramach Gobarto 500 dla hodowców prowadzone są warsztaty popularyzujące nowoczesne i bezpieczne techniki chowu świń. Program Gobarto 500 powstał w odpowiedzi na „Deklarację rozwoju rynku produkcji mięsa wieprzowego” podpisaną w listopadzie 2016 r.

przez ówczesnego wicepremiera Mateusza Morawieckiego, marszałka województwa podkarpackiego Władysława Ortyła oraz prezesa Cedrob SA Andrzeja Goździkowskiego.

Głównym założeniem programu jest wybudowanie na gruncie rolnika, przy współpracy z Gobarto, budynku inwentarskiego z nakładem do 2 tys. szt. trzody chlewnej. Współpraca odbywa się na podstawie umowy pomiędzy firmą a hodowcą oraz umowy kredytowej na okres 15 lat. W ramach kooperacji rolnik otrzymuje wysokie wynagrodzenie,

do 10 tys. zł miesięcznie oraz kwotę niezbędną do bieżącego funkcjonowania tuczarni i spłaty kredytu. Hodowca, który zdecyduje się na współpracę nie ponosi ryzyka w związku z sytuacją cenową na rynku trzody. Gobarto gwarantuje również stałą opiekę weterynaryjną oraz wsparcie zootechniczne w czasie całego cyklu produkcyjnego.

Do programu dołącza coraz więcej rolników. W 2018 r. blisko 80 rolników przeszło pozytywną weryfikację, przystąpiło do programu i zaczęło realizować wymogi administracyjne.

AKADEMIA ROLNIKA

Grupa Cedrob współpracuje z około 10 tys. gospodarstw rolnych z całego kraju. Wielu rolników kooperuje z Grupą na zasadzie kontraktacji, która polega na wcześniejszym ustaleniu stawek skupu i warunków współpracy. Takie rozwiązanie gwarantuje rolnikom stabilne warunki biznesowe i poprawia płynność finansową gospodarstw.

Obecnie Grupa współdziała w tym obszarze z:

- o 90 hodowcami kurcząt brojlerów,
- o 135 hodowcami gęsi,
- o 100 hodowcami kury mięsnej,
- o 400 hodowcami trzody chlewnej.

60 mln zł

Grupa Cedrob przekazała w 2017 r. do budżetu państwa i lokalnych samorządów

Grupa Cedrob dostrzegła potrzebę wspierania ciągłego rozwoju wśród rolników. Dlatego w 2018 r. rozpoczęła inicjatywę Akademia Rolnika - cykl bezpłatnych szkoleń dla rolników.

Powstała ona w odpowiedzi na bieżące problemy rynku trzody chlewnej. Jej celem jest dzielenie się ekspercką wiedzą i doświadczeniem w zakresie profesjonalnej hodowli trzody chlewnej.

W ramach Akademii Rolnika praktycy hodowli i eksperci weterynarii poruszali takie tematy jak: zapobieganie ASF, bioasekuracja, odpowiednie żywienie trzody, ekonomika produkcji, nowoczesne technologie w budynkach inwentarskich czy wymogi dotyczące ochrony środowiska, przed którymi są postawieni hodowcy trzody chlewnej.

W I edycji wydarzenia odbyły się szkolenia w Boguchwale, Woli Mieleckiej oraz Piotrkowie Trybunalskim, w których wzięło udział łącznie około 200 rolników.

PROGRAM KACZKA 300

21 mln szt. to prognozowana skala produkcji kaczki w ramach wieloletniej współpracy z hodowcami programu Kaczka 300

W 2018 r. Grupa Cedrob rozpoczęła prace nad nowym programem Kaczka 300 dedykowanym hodowcom. Jego celem jest rozwój nowoczesnej produkcji kaczki w Polsce.

W ramach programu firma wspólnie z rolnikami planuje wybudować 300 profesjonalnych budynków inwentarskich – kaczniaków, z możliwością wstawienia 12 000 szt. kaczek w każdym.

Kaczniaki budowane będą w najwyższych standardach, przy wykorzystaniu nowoczesnych rozwiązań technologicznych, dostosowanych w optymalny sposób do wymagań produkcji kaczego żywca.

Rolnik lub hodowca, w ramach programu „Kaczka 300”, otrzyma pełną pomoc i wsparcie w uzyskaniu kredytu na budowę kaczniaka, a także wsparcie merytoryczne związane z hodowlą. Otrzyma także dostawy odpowiednio zbilansowanej paszy oraz piskląt kaczek wylęzonych w Polsce. Wyprodukowane w ramach programu zwierzęta będą ubijane w zakładach Grupy. W ramach współpracy hodowca otrzyma stałe miesięczne wynagrodzenie oraz kwotę konieczną na spłatę zobowiązań kredytowych, pokrycie kosztów działalności, w szczególności tych związanych z opłatami za media, ogrzewanie, podatki, ubezpieczenia oraz zabiegi zootechniczne. Planowany start programu „Kaczka 300” przewidziany jest na początek 2019 r.

KONGRES 590

Kongres 590 to jedno z najważniejszych polskich wydarzeń gospodarczych, które co roku w Jasionce koło Rzeszowa gromadzi kilka tysięcy przedstawicieli administracji publicznej, władz samorządowych, wielkiego i małego biznesu oraz nauki.

Celem wydarzenia jest wypracowanie rozwiązań, które pomogą w dynamicznym rozwoju polskiej gospodarki. Jest to możliwe dzięki porozumieniu między różnymi środowiskami, które pozwalają na poznanie szerokiego spektrum opinii na temat rozwoju polskiej gospodarki.

Grupa Cedrob jest obecna na Kongresie 590 od pierwszej edycji wydarzenia, które odbyło się w 2016 r. Podczas drugiej edycji wydarzenia wyraźnie zaznaczyła swoją obecność. Pokazała, że jest znaczącym graczem, nie tylko w branży mięsnej, lecz także istotnym ogniwem polskiej gospodarki.

Jednym z ważniejszych wydarzeń dla Grupy Cedrob podczas Kongresu 590 było spotkanie podsumowujące program Gobarto 500, w którym wzięli udział przedstawiciele Zarządu Grupy. Gościem specjalnym spotkania był premier Mateusz Morawiecki, który wręczył uczestniczącym w programie rolnikom certyfikaty.

Odpowiedzialny przedsiębiorca dba o środowisko

Sukces biznesowy powinien iść w parze ze zrównoważonym rozwojem. Dlatego Grupa Cedrob świadomie korzysta z zasobów naturalnych i podejmuje działania, których celem jest zminimalizowanie negatywnego wpływu działalności firmy na środowisko.

Swoimi działaniami firma realizuje model gospodarki obiegu zamkniętego, czyli koncepcji, która popularyzuje właśnie takie podejście do prowadzenia działalności gospodarczej.

Realizacja gospodarki obiegu zamkniętego odbywa się na każdym etapie prowadzonej działalności „od ziarna do stołu”. Zaczyna się w momencie produkcji zbóż i paszy, poprzez produkcję jaj wylęgowych, chów żywca, a kończy na sprzedaży gotowego produktu.

Paweł Cendrowski
Sołtys wsi Adamowo

“Dzięki budowie ferm powstało dużo nowych miejsc pracy. Inwestor na bieżąco reaguje na bezrobocie wśród lokalnej społeczności oferując zatrudnienie. Została wyremontowana droga do naszej miejscowości. Na remont inwestorzy przeznaczyli ponad 100 tys. zł, a gdy pojawiają się dziury natychmiast są naprawiane.

Gdyby fermy nie były ekologiczne lub szkodziłyby środowisku, to inwestorzy nie dostaliby pozwoleń na budowę. Kluczem do kompromisu są uczciwe relacje z mieszkańcami i właściwa lokalizacja budynków. Wtedy bardzo wiele barier można przełamać”.

ENERGIA

W związku z tym, że energia elektryczna i ciepła w Grupie pochodzi w większości ze źródeł konwencjonalnych, zakłady produkcyjne posiadają nowoczesne, spełniające wszelkie normy urządzenia o wysokiej sprawności energetycznej.

Dysponują między innymi liniami technologicznymi, które dobierają aktualne zużycie energii na podstawie ich obciążenia poprzez stosowanie odpowiednich falowników.

Grupa posiada także dwie biogazownie. Pierwsza zlokalizowana w Ujazdówku przy oczyszczalni ścieków należącej do firmy, która utylizuje część odpadów poubojowych oraz wszystkie osady ściekowe. Wytworzona w ten sposób energia ciepła pokrywa pełne zapotrzebowanie oczyszczalni oraz około 40% zapotrzebowania na energię ciepłą dwóch ubojni drobiu. Drugi obiekt to biogazownia rolnicza o mocy 2 MW zlokalizowana

w Zalesiu. Jej celem jest produkcja odnawialnych źródeł energii i utylizacja odpadów. Powstająca w biogazowni energia elektryczna i ciepło pokrywają częściowe zapotrzebowanie grzewcze i technologiczne podmiotów należących do spółki. Wytwarzana masa pofermentacyjna służy z kolei nawożeniu lokalnych gruntów rolnych, przeznaczonych w szczególności pod uprawy roślin. W instalacjach Grupy Cedrob stosowane są urządzenia o wysokim stopniu energooszczędności, a regularnie prowadzone szkolenia personelu odpowiedzialnego za eksploatację instalacji, pozwalają dodatkowo zminimalizować zużycie energii elektrycznej.

EMISJE

Minimalizacja emisji substancji (głównie amoniaku i siarkowodoru) jest jednym z ważniejszych elementów w hodowli. W drobiu uzyskuje się ją poprzez zachowanie odpowiedniej temperatury i wilgotności ściółki.

Z kolei w chowie trzody chlewnej ograniczenie negatywnego wpływu na środowisko w czasie eksploatacji ferm osiągane jest między innymi dzięki wykorzystaniu w hodowli systemu rusztowego, za sprawą którego emisja amoniaku i siarkowodoru jest mniejsza niż przy wykorzystywaniu głębokiej ściółki.

Wzrost udziału energii wytwarzanej ze źródeł odnawialnych wpływa na poprawę jakości powietrza i redukcję emisji gazów cieplarnianych.

Zarówno w produkcji drobiowej, jak i wieprzowej dodatkowo stosowane są również zrównoważona dieta i żywienie wieloetapowe zwierząt, które korzystnie wpływają na obniżenie emisji substancji złośliwych.

W celu zmniejszenia emisji dwutlenku węgla do atmosfery, Grupa Cedrob zainstalowała nowoczesne kotły gazowe z ekonomizerami zwiększającymi odzysk energii i zmniejszającymi wielkość emisji atmosfery. Dodatkowo stale unowocześniana jest flota transportowa poprzez zakup samochodów spełniających normę EURO 6. W celu ograniczenia emisji amoniaku i siarkowodoru do atmosfery w ubojniach drobiu zostały zastosowane biofiltry oraz specjalne środki służące do oczyszczania ścieków.

Z kolei w zakładach przetwórczych w celu ograniczenia emisji realizowana jest modernizacja parku maszynowego, poprzez zakup dymogeneratorów ze zraszczaczami dymu oraz – w ramach nowego projektu – uruchomienie linii do produkcji parówek oraz zakup dopalacza dymów wędzarniczych.

ODPADY

Grupa w sposób odpowiedzialny i świadomy gospodaruje surowcami oraz wytworzonymi odpadami i na każdym etapie nadzoruje ten proces.

Posiada jedną z najnowocześniejszych instalacji oczyszczania ścieków w Polsce, m.in. w Ujazdówku i Grąbkowie. Instalacje technologiczne zastosowane w Ujazdówku pozwalają nie tylko przetwarzać blisko 10 tys. m³ ścieków na dobę, ale wykorzystywać osady ściekowe do produkcji ciepła w przykładowej biogazowni. Woda powracająca do środowiska spełnia rygorystyczne normy jakościowe, co powoduje, że jej parametry są znacznie lepsze od wody

pobieranej do produkcji. Oczyszczalnia ścieków w Grąbkowie, to również innowacyjny obiekt. Posiada podobne rozwiązanie co oczyszczalnia w Ujazdówku, a jednocześnie wyposażona jest w instalację chroniącą w 100% środowisko na wypadek awarii lub błędu ludzkiego. Powstająca w procesie oczyszczania woda spełnia wysokie normy środowiskowe, dzięki czemu jest odprowadzana do pobliskiej rzeki. W efekcie następuje redukcja negatywnych skutków zagospodarowania ścieków.

Powstający w procesie oczyszczania ścieków osad wykorzystywany jest do produkcji biogazu lub przekazywany

jest spółkom, zajmującym się produkcją trzody chlewnej oraz zboża, jako wysokowartościowy nawóz naturalny. Pozostałe odpady przekazywane są wyłącznie uprawnionym do tego podmiotom, które posiadają wymagane decyzje w zakresie gospodarowania odpadami.

Wszystkie spółki w Grupie Cedrob działają w tym zakresie na podstawie długoterminowych umów. Ponadto prowadzą one (we własnym zakresie) pełną ewidencję wytwarzanych odpadów za pomocą Kart Ewidencji i Kart Przekazania Odpadów.

TROSKA O DOBROSTAN ZWIERZĄT

Grupa Cedrob stawia swoim hodowcom niezwykle wysokie wymagania, co powoduje, że funkcjonujące obiekty wyposażone są w najnowocześniejsze technologie do hodowli drobiu i trzody, pozyskiwane od najlepszych dostawców na rynku.

Dodatkowo rygorystyczne przestrzeganie zasad regulaminów wewnętrznych sprzyja zachowaniu odpowiednich warunków chowu zwierząt. Jednym z ważniejszych rozwiązań, które wpłynęły na poprawę dobrostanu na fermach drobiu jest mechaniczny załadunek kurcząt. Urządzenie przystosowane do tego celu sprawia, że znacząco spada liczba urazów zwierząt w porównaniu z tradycyjnym załadunkiem brojlerów. Dzisiaj ok. 85% kurcząt ubijanych w Cedrob jest ładowanych mechanicznie.

W procesie hodowli wykorzystywane jest również komputerowe, indywidualne żywienie zwierząt. Specjalny system dobiera odpowiednie składniki pokarmu pod kątem wagi, wieku oraz indywidualnych zapotrzebowań.

Dobre warunki hodowli zwierząt są bardzo istotnym elementem produkcji. Spółka wychodzi z założenia, że komfort bytowania drobiu i trzody chlewnej bezpośrednio wpływa na wyniki produkcyjne, dlatego stale podnosi standardy chowu zwierząt.

Józef Sielużycki

Dyrektor Działu Inwestycji i Eksploatacji Cedrob SA

“Ochrona środowiska jest ważnym aspektem polityki firmy. Grupa Cedrob z jednej strony stawia na nowoczesne rozwiązania ochrony środowiska, ale z drugiej strony wprowadza też technologie sprawdzone i niezawodne w swym działaniu.

W naszych instalacjach stosujemy najnowocześniejsze urządzenia o wysokim stopniu energooszczędności i niskich emisjach. Stale szkolimy personel odpowiedzialny za eksploatację instalacji, by minimalizować zużycia mediów takich jak gaz, woda i energia elektryczna, staramy się też minimalizować ilość odpadów powstających w procesach produkcyjnych”.

Barbara Ignasiak

Kierownik ds. Ochrony Środowiska Gobarto SA

“Gobarto swój rozwój realizuje z uwzględnieniem wszystkich norm środowiskowych, stosując zasadę polityki zrównoważonego rozwoju zakładającą świadome i odpowiednio ukształtowane relacje pomiędzy dbałością o środowisko i realizacją celu produkcyjno-ekonomicznego.

Firma świadoma wpływu prowadzonej działalności na środowisko naturalne, realizuje procesy ukierunkowane na doskonalenie metod zapobiegania negatywnym skutkom oddziaływania na środowisko. Zgodnie z tą zasadą podmioty wchodzące w skład Grupy mają uregulowany stan formalnoprawny w zakresie ochrony środowiska oraz stosują minimalizujący wpływ na środowisko technologie dostępne w chowie zwierząt i przetwórstwie mięsnym”.

WODA

We wszystkich spółkach w Grupie stosowana jest racjonalna polityka gospodarowania zasobami wodnymi. Na potrzeby prowadzonej działalności firma w dużej mierze korzysta ze źródeł własnych. W spółkach należących do Cedrob SA tylko 10% wody pobierane jest z sieci wodociągowej. Dobrym przykładem samowystarczalności w dostępie do wody jest zakład produkcyjny w Grąbkowie, który pobiera wodę z własnego ujęcia wód podziemnych.

W celu optymalizacji procesu zużycia wody następuje wymiana lub konserwacja sprzętu, który poprawia efektywność gospodarki wodnej.

Racjonalne zarządzanie gospodarką wodną przestrzegane jest również na fermach. Odbyna się ono poprzez stosowanie między innymi myjek wysokociśnieniowych czy odpowiednich poidel minimalizujących zużycie wody.

Odpowiedzialny pracodawca

Odpowiedzialne podejście do polityki personalnej łączy się z ideą społecznej odpowiedzialności biznesu. Dlatego też w Grupie Cedrob obszar zarządzania zasobami ludzkimi jest bardzo ważnym elementem strategii firmy.

ZATRUDNIENIE W GRUPIE

Wysokie standardy pracy, możliwość rozwoju zawodowego i atrakcyjne wynagrodzenia to powody, dla których Grupa Cedrob nie ma problemów z zatrudnianiem nowych pracowników. Dzięki odpowiedzialnej polityce kadrowej w Grupie pracuje dziś blisko 7 tys. pracowników. Spośród wszystkich zatrudnionych osób 55% stanowią mężczyźni, a 45% kobiety.

Potwierdzeniem słuszności realizowanej polityki kadrowej jest średni staż zawodowy w Grupie, który wynosi 6,5 roku. Co więcej, wielu doświadczonych pracowników rozpoczęło swoją karierę w naszej firmie w latach 90-tych.

Istotne w polityce kadrowej firmy jest zapewnienie pracownikom bezpieczeństwa oraz wysokiej higieny pracy. Każda ze spółek realizuje również swoje własne działania, mające na celu przeciwdziałanie zagrożeniom związanym z wykonywaniem pracy, co minimalizuje ryzyko urazów i wypadków. W trosce o wyrównywanie szans na rynku pracy, Grupa zatrudnia także osoby niepełnosprawne.

WIZERUNEK ODPOWIEDZIALNEGO PRACODAWCY

Grupa Cedrob jako największy w Polsce producent mięsa jest pewnym i solidnym pracodawcą, który aktywnie i stale poszukuje pracowników o szerokim zakresie kompetencji. W związku z tym podejmuje szereg działań na rynku pracy w celu pozyskania i utrzymania najlepszych na rynku specjalistów, absolwentów prestiżowych uczelni. Inicjatywa Grupy skierowana jest także do przyszłych rolników, gdzie prowadzony jest cykl szkoleń z nowoczesnego rolnictwa.

W 2018 r. Grupa rozpoczęła spotkania z młodzieżą uczącą się w szkołach rolniczych. Celem inicjatywy było wykształcenie u przyszłych rolników nowoczesnego podejścia do hodowli. Wzrost świadomości pozwoli w przyszłości na wydajniejszą produkcję, a także wzrost konkurencyjności rodzimej produkcji wobec zagranicznej konkurencji.

Podczas targów „Pracodawca Marzeń” organizowanych przez SGGW, Grupa Cedrob prezentowała studentom atrakcyjną ofertę rozwoju zawodowego

ŚWIADCZENIA POZAPŁACOWE

Cedrob oprócz wynagrodzenia zapewnia pracownikom świadczenia pozapłacowe. Oferuje m.in. karnety na basen, siłownię i wynajem sali do zajęć sportowych.

Do spółki należy także Ośrodek Wypoczynkowy w Partęczynach, który daje pracownikom możliwość spędzenia urlopu w pięknej okolicy Pojezierza Brodnickiego bez konieczności inwestycji dużych nakładów finansowych.

ROZWÓJ KADR

Grupa dba o stały rozwój zawodowy swoich pracowników. Oferuje im możliwość podnoszenia kompetencji oraz kwalifikacji zawodowych bez względu na zajmowane stanowisko, bądź zakres wykonywanych obowiązków. Szkoleniami i programami rozwoju objęte są wszystkie grupy pracownicze.

Dodatkowo pracownicy mogą korzystać z dofinansowań na studia wyższe, jak i nauki języków obcych. Łącznie objętych wsparciem w 2017 r. w ramach szkoleń, kursów i studiów zostało ponad 300 pracowników na łączną kwotę ponad 320 tys. zł.

W Grupie Cedrob odbywają się praktyki zawodowe dla studentów wielu specjalizacji, którzy otrzymują szansę zdobycia praktycznej wiedzy, potrzebnej w życiu zawodowym.

Biorą w nich udział między innymi studenci z takich uczelni jak: Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie, Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, Politechnika Warszawska, Wojskowa Akademia Techniczna w Warszawie, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Wyższa Szkoła Bankowa w Poznaniu, Politechnika Gdańska i Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Ciechanowie.

Magdalena Dadrzyńska-Brzezińska

p.o. Dyrektora Działu Kadr, Plac i Szkoleń Cedrob SA

“ Nasza polityka kadrowa opiera się na powiązaniu takich elementów jak: pozyskanie, utrzymanie, motywowanie i rozwój pracowników. Jesteśmy największym pracodawcą w regionie, liderem w branży, spółką, która może pochwalić się wiedzą, doświadczeniem i dynamicznym rozwojem. Mamy opinię firmy wiarygodnej, która gwarantuje stabilne zatrudnienie, uczciwe warunki pracy, atrakcyjne wynagrodzenie, przez co jesteśmy postrzegani jako atrakcyjny pracodawca. Pracownicy mają możliwość pracy w przyjaznej atmosferze, zdobywania cennego doświadczenia i awansu wewnętrznego. Firma pomaga w zdobywaniu i rozwoju kwalifikacji poprzez szkolenia oraz dofinansowanie studiów. Dodatkowym atutem są korzyści pozapłacowe, które oferujemy. Oczekujemy od pracowników zaangażowania i poczucia współodpowiedzialności w dążeniu do realizacji celów i strategii firmy, pracy zespołowej, właściwej proaktywnej postawy pracownika wykazującego chęć do pracy i nauki, innowacyjności oraz ciągłego doskonalenia”.

Waldemar Zyśk

Dyrektor Działu HR i Organizacji Gobarto SA

“ Najważniejsze wartości firmy to rozwój, wiedza, zaangażowanie, doświadczenie oraz odpowiedzialność. Dlaczego pracownicy chcą u nas pracować? Bo u nas są jasne i czytelne zasady współpracy, poparte wynikami polityki różnorodności, a szczególnie systemy premiowe oparte o wskaźniki biznesowe. W Gobarto system motywacyjny jest wieloskładnikowy: premie, nagrody motywacyjne, benefity, nowoczesne narzędzia pracy, programy retencyjne, programy szkoleniowe, nagradzamy najlepszych, popieramy też awanse wewnętrzne, dbamy o przyszłych emerytów. Ważnym elementem jest to, że celebруем sukcesy i dbamy o przyjazną atmosferę w firmie”.

Odpowiedzialny filantrop

Grupa Cedrob od lat angażuje się w akcje i inicjatywy prospołeczne oraz przykłada dużą wagę do aktywnej obecności w życiu lokalnych społeczności.

Przedsięwzięcia firmy skupione są na wspieraniu ośrodków edukacji, kultury, sportu oraz działaniach na rzecz rozwoju przedsiębiorczości i kultywowania wartości patriotycznych. Grupa finansuje liczne projekty o charakterze społeczno-kulturalnym, a jednocześnie sama inicjuje wiele akcji tego typu.

Aktywizacja lokalnych społeczności, wyrównywanie szans mieszkańców małych miast i wsi, kultywowanie tradycji i upowszechnianie dostępu do kultury to priorytety Grupy wpisujące się w nurt społecznej odpowiedzialności biznesu.

KONKURS GRANTOWY „WSPIERAMY ROZWÓJ”

W 2017 r. Grupa Cedrob zainaugurowała pierwszą edycję konkursu grantowego „Wspieramy Rozwój”. Celem inicjatywy było wsparcie instytucji prowadzących działalność społecznie użyteczną – fundacji, stowarzyszeń i innych organizacji, które przyczyniają się do rozwoju nauki, edukacji, sportu, kultury oraz wszelkich inicjatyw społecznych.

Spośród blisko 1100 nadesłanych zgłoszeń, wyłonionych zostało ponad 50 projektów, które łącznie otrzymały wsparcie w wysokości 700 tys. zł. Wśród laureatów konkursu znalazły się m.in. szkoły, uczelnie, przedszkola, kluby sportowe, ochotnicze straże pożarne, stowarzyszenia, studenckie koła naukowe, domy kultury i wiele innych.

W 2018 r. odbyła się II edycja inicjatywy, która ponownie spotkała się z ogromnym zainteresowaniem. Do konkursu zgłosiło się blisko 1300 instytucji z całej Polski, spośród których jury wyłoniło 73 zwycięskie projekty. Łącznie przyznano dofinansowanie o wartości 1 mln zł. W ramach konkursu odbyło się wiele inspirujących projektów zarówno o zasięgu ogólnopolskim, jak też dedykowanym mniejszym społecznościom lokalnym.

Z okazji jubileuszu 100-lecia Odzyskania przez Polskę Niepodległości, formuła konkursu została w 2018 r. poszerzona o dodatkową kategorię związaną z rocznicą.

Wspieramy rozwój

Grupa Cedrob postanowiła wyróżnić 100-lecie Odzyskania Niepodległości przez Polskę, ponieważ jako firma będąca w pełni polskim przedsiębiorstwem, od lat promuje narodową tradycję i wartości patriotyczne.

Kategoria poświęcona temu wydarzeniu jest gestem szacunku wobec tej okrągłej rocznicy. Dzięki temu konkurs w sposób symboliczny został włączony w obchody jubileuszu Odzyskania przez Polskę Niepodległości.

„Zależy nam na rozwoju lokalnych społeczności i wspieraniu tych organizacji, które prowadzą wartościowe dla społeczeństwa aktywności”

PROJEKTY KONKURSOWE PODZIELONE ZOSTAŁY NA 5 KATEGORII TEMATYCZNYCH

Ze względu na wyjątkowy charakter, spośród 54 zwycięskich projektów w 2017 r., kilka zasługuje na szczególną uwagę. Oto najciekawsze inicjatywy.

XXIII Orlen Polish Open Cup 2017

Edukacja i sport

W pierwszej edycji konkursu w 2017 r. czternaście organizacji otrzymało 155 tys. zł na działania wspierające promocję aktywnego wypoczynku i popularyzujące niestandardowe podejście do edukacji.

Jedną z ciekawszych inicjatyw w tej kategorii był XXIII Międzynarodowy Turniej na Wózkach – Płock Orlen Polish Open, którego inicjatorem było Stowarzyszenie „Integracyjny Klub Tenisa”. Tenis na wózkach jest formą aktywnej rehabilitacji, ale także sposobem na życie. Dzięki wsparciu inicjatywy przez Cedrob w turnieju wzięło udział ponad 50 zawodni-

ków z 15 krajów. Rywalizowali ze sobą tenisiści i tenisistki, m.in. z Republiki Południowej Afryki, Holandii, Francji, Niemiec, Argentyny, Austrii, czy Litwy i Polski.

Kolejnym projektem nagrodzonym przez Grupę Cedrob było wydarzenie związane z Pucharem Świata w modelarstwie kosmicznym „World Cup in Kraków 2017”. Zawodnicy z 8 krajów, tj. Republiki Czeskiej, Słowenii, Białorusi, Litwy, Chorwacji, Bułgarii, Polski i Słowacji, zmierzyli się ze sobą w kilku konkurencjach, polegających na konstruowaniu modeli rakietyoplanów, makiet rakiety, w tym z czasowym opadaniem wirowym.

Akacja „Kłown w szpitalu”, realizowana przez Fundację Czerwone Noski

Inicjatywa społeczna

W tej kategorii przeważały projekty skierowane do dzieci i młodzieży. Wsparcie psychologiczne, aktywizacja, wyrównywanie szans to główne zagadnienia, na które zwycięskie organizacje przeznaczyły otrzymane granty.

Jedną z ważniejszych inicjatyw w tej kategorii była organizowana kampania „19 dni przeciwko przemocy i krzywdzeniu dzieci i młodzieży”. W ramach inicjatywy powstał film promocyjny z udziałem gwiazd, m.in. Małgorzaty Lewińskiej, Magdaleny Stужиńskiej, Mateusza Damięckiego.

„Pola nadziei” to kolejna zwycięska inicjatywa warta uwagi. Był to międzynarodowy projekt realizowany przez hospicja prowadzone przez Fundację Caritas. Zadaniem projektu było nie tylko pozyskiwanie pieniędzy na rzecz potrzebujących, ale przede wszystkim propagowanie wśród dzieci i młodzieży idei niesienia bezinteresownej pomocy.

Art-terapia na wesoło, czyli Kłown w szpitalu to wyjątkowy projekt, realizowany przez Fundację Czerwone noski. Profesjonalni artyści współpracują z kilkoma szpitalami w Warszawie, Wrocławiu czy Krakowie, gdzie odwiedzają małych pacjentów, próbując pomóc im zapamiętać o bólu i cierpieniu.

Kultura

Na promocję kultury i działań artystycznych jury konkursu przeznaczyło kwotę 175 tys. zł. Dzięki uzyskanym środkom zorganizowano koncerty, festiwale, sztukę teatralną, czy rekonstrukcję historyczną. Udało się także wydać książkę, a nawet zakupić instrumenty dla młodzieżowej orkiestry dętej.

Ciekawą inicjatywą tej kategorii był projekt „Chopin en Vacances”. W ramach letnich spotkań muzycznych zorganizowano cztery koncerty fortepianowe muzyki chopinowskiej, podczas których wystąpili wybitni pianiści młodego pokolenia, laureaci licznych nagród w krajowych i międzynarodowych konkursach chopinowskich.

Koncerty były wzbogacone prelekcjami historycznymi i architektonicznymi oraz wykładami na temat życia Fryderyka Chopina i jego

Inicjatywa promowała kulturę i muzykę chopinowską wśród mieszkańców Ziemi Dobrzyńskiej, z którą związany był największy polski pianista epoki romantyzmu.

związków z Ziemią Dobrzyńską.

Natomiast we wsi Radzanów odbyła się rekonstrukcja przedwojennego ślubu żydowskiego. Podczas przygotowywania projektu organizatorzy konsultowali się z historykami, etnografami i znawcami kultury żydowskiej. W wydarzeniu wzięli udział profesjonalni rekonstruktorzy oraz część mieszkańców Radzanowa i okolic. Po przedstawieniu na uczestników czekała degustacja potraw kuchni żydowskiej oraz zabawa taneczna.

Art Motive to kolejny laureat. Stowarzyszenie powstało, aby promować artystyczne osiągnięcia Podkarpacia na arenie krajowej i międzynarodowej. Zrealizowało największy w regionie jazzowy festiwal „Rzeszów Jazz Festiwal”, na którym wystąpiły gwiazdy polskiej sceny jazzowej, m.in. Apostolis Anthimos, Marcin Wasilewski, Marek Napiórkowski czy Wojtek Mazolewski w dwóch koncertowych wcieleniach, ale też przedstawiciele młodszego pokolenia: Jazzpospolita, Mike Parker's Trio Theory czy Tubis Trio.

Koncert jazzowy realizowany przez Art Motive to jeden z projektów w kategorii Kultura

Nauka i rozwój

Najciekawsze wyniki badań przyniósł projekt naukowy prowadzony przez Zakład Hodowli Drobiu na Wydziale Nauk o Zwierzętach SGGW. Naukowcy badali wpływ podgrzewania i zmian pozycji jaj wylęgowych kur mięsnych w czasie magazynowania na wyniki lęgow i jakość piskląt. Doświadczenie wykazało, że kilkugodzinne podgrzewanie może zaowocować przyspieszeniem rozwoju embrionalnego u jaj pochodzących od młodych kur, a także zwiększeniem stopnia wykluwalności. Z kolei zmiana pozycji jaj polegająca na obracaniu ich o 90° skróciła czas inkubacji i podniosła jakość kuroząt.

Kolejnym projektem były badania nad przydatnością bakteriofagów w produkcji bezpiecznej żywności. Prace badawcze prowadził Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Naukowcy postanowili przebadać właściwości bakteriofagów w kontekście lepszego zabezpieczania żywności przed szkodliwym działaniem bakterii. W tym celu przebadali wpływ 20 wirusów na kilka odmian bakterii z rodzaju Bacillus. Bakteriofagi mają być sposobem na skuteczne zwalczanie tych bakterii.

Bakteriofagi to pożyteczne wirusy, „pożerające” bakterie, które oczyszczają środowisko naturalne ze szkodliwych zarazków.

Akademia Liderów Rzeczypospolitej to z kolei jeden z ciekawszych projektów szkoleniowych w tej kategorii. Skierowany był do środowiska akademickiego. Miał na celu podniesienie kompetencji studenckich liderów w taki sposób, aby mogli lepiej realizować działania społeczne.

Na wsparcie projektów związanych z nauką i rozwojem Grupa przeznaczyła 175 tys. zł. Laureaci wykorzystali otrzymane środki na badania naukowe, popularyzację wiedzy i zastosowanie innowacyjnych rozwiązań w poprawie kształcenia.

Marlena Watemborska

Dyrektor Domów Dziecka w Kowalewie

“ W 2017 r. Domy Dziecka w Kowalewie korzystały z projektów wsparcia organizowanych przez firmę Cedrob. W konkursie grantowym otrzymaliśmy 5 000 zł na projekt „Rozwój i edukacja...”, a w konkursie na koszyczek wielkanocny otrzymaliśmy nagrodę w wysokości 500 zł. Uzyskane środki pozwoliły nam podejmować działania wychowawcze mające na celu większą integrację grup rówieśniczych, poznawanie możliwości i rozwijanie talentów dzieci.

Wychowankowie naszych domów, obok gier komputerowych, które są ściśle związane z dzisiejszymi czasami, bardzo chętnie i często grają w gry planszowe i zagadki. Dzięki uzyskanym środkom z projektu grantowego mogliśmy wyposażyć nasze domy w odpowiednie gry planszowe i materiały edukacyjne. Dzieci z ogromną radością i zainteresowaniem poznają i grają w nowe i nieznane dotąd gry.

Cieszymy się z możliwości, jakie dają nam programy organizowane przez firmę Cedrob. Uzyskane środki finansowe to dla nas wsparcie założonych celów wychowawczych, które odzwierciedlają się w poprawie i jakości spędzania przez dzieci czasu wolnego”.

Wsparcie regionu

Zaangażowanie we wsparcie regionów, w których funkcjonują zakłady Grupy Cedrob to jeden z głównych wyróżników działalności społeczno-kulturalnej firmy.

Współpraca z samorządami, działania charytatywne i prorozwojowe skoncentrowane są na dążeniu do równomiernego rozwoju lokalnych społeczności i zacieraniu różnic między poziomem życia w dużych ośrodkach miejskich i mniejszych miejscowościach.

Grupa wspiera popularyzację rodzimej kultury, wyrównywanie społecznych dysproporcji, aktywizację lokalnych liderów. Dzięki temu wsparcie odpowiada na różnorodne potrzeby interesariuszy w regionach.

INWESTYCJA W REGION – INWESTYCJA W MŁODZIEŻ

Od kilku lat Grupa Cedrob realizuje ideę związaną z daniem młodym, utalentowanym ludziom możliwości dalszego rozwoju, nabywania wiedzy i rozwijania swych pasji.

W tym celu organizowany jest cykliczny konkurs stypendialny, w którym najzdolniejsi uczniowie mają szansę na otrzymanie comiesięcznego wsparcia finansowego. Od 2014 r., czyli od początku istnienia projektu, Cedrob wyróżnił ponad 50 uczniów.

W 2017 r. odbyła się IV edycja konkursu. Do udziału w nim zgłosiło się 31 uczniów z powiatu ciechanowskiego, mławskiego oraz żuromińskiego. Stypendia przyznano w czterech kategoriach: nauki humanistyczne, nauki ścisłe, kultura oraz sport. W każdej z nich wyłoniono po dwóch stypendystów, którzy otrzymali roczne wsparcie w wysokości 3600 zł. Tego rodzaju pomoc ma pozwolić uczniom na zakup materiałów naukowych oraz udział w dodatkowych zajęciach rozwijających pasję i umiejętności.

Nadal inwestujemy w region i jego mieszkańców. Zorganizowana w 2017 r. IV edycja programu stypendialnego cieszyła się bardzo dużym zainteresowaniem

Rut Tokarska

Stypendystka programu „Inwestycja w region - inwestycja w młodzież”

“ Muzyka daje mi możliwość wyrażania siebie. Poprzez muzykę mogę sięgać po emocje leżące głęboko we mnie. O stypendium zorganizowanym przez firmę Cedrob dowiedziałam się od Dyrektora Gimnazjum im. Józefa Ostaszewskiego w Mławie, do którego wtedy uczęszczałam. Otrzymane wsparcie pomogło mi bardzo, chociażby w spełnianiu tych najmniejszych marzeń.

Dzięki niemu moja ścieżka rozwoju mogła iść do przodu. Pozwoliło mi to uczęszczać do szkoły muzycznej, aby szlifować swój śpiew oraz przyczyniło się do nagrania rodzinnej płyty. Zachęcam młodych ludzi do brania udziału w tego typu akcjach. Dzięki nim można pokonywać swoje słabości oraz przełamywać strach przed wystąpieniami publicznymi.

Poza tym to bardzo miłe doświadczenie. Spotkałam się tam z wielką serdecznością i życzliwością ludzi. Do dziś wspominam to jako bardzo pozytywne doświadczenie”.

ŚWIĄTECZNA PACZKA

Cedrob od trzech lat w okresie Bożego Narodzenia prowadzi akcję służącą niesieniu pomocy osobom samotnym, starszym, schorowanym lub ubogim.

Celem inicjatywy jest wsparcie potrzebujących rodzin w formie rzeczowej, czyli w postaci produktów Grupy Cedrob. W 2017 r. udało nam się wesprzeć 900 rodzin. Beneficjentami byli mieszkańcy powiatów: ciechanowskiego, mławskiego, płońskiego, przasnyskiego, żuromińskiego, sierpeckiego, plockiego, rypińskiego, łódzkiego. Wówczas przekazano paczki o łącznej wartości 120 tys. zł.

INNE INICJATYWY SPOŁECZNE

Dodatkowo Grupa Cedrob wspiera blisko 80 organizacji pozarządowych, szkół, parafii, klubów sportowych, ochotniczych straży pożarnych, wydawnictw czy muzeów.

Zapewniała finansowanie dla cennych inicjatyw, a także dostarczała własne produkty. Łącznie w ciągu roku na wsparcie różnych inicjatyw przeznaczono blisko 300 tys. zł i przekazano blisko 3 tony żywności.

W ramach działań firma wsparła rekonstrukcję historyczną bitwy pod Mławą, która od dziesięciu lat odbywa się na przedpolach miasta. Podobne wydarzenie dzięki dofinansowaniu firmy odbyło się w Ratowie, gdzie Sanktuarium św. Antoniego z Padwy organizuje od kilku lat inscenizację bitwy, która miała miejsce w 1920 r. podczas wojny polsko-bolszewickiej.

Ważną inicjatywą, która otrzymała wsparcie Grupy było także wsparcie rewitalizacji synagogi w Radzanowie i przekształcenie jej w ośrodek kultury. W 2017 r., podczas 75. rocznicy upamiętniającej likwidację getta mławskiego, Cedrob SA podpisał umowę z Fundacją Ochrony Dziedzictwa Żydowskiego, która pozwoliła na rozpoczęcie niezbędnych prac remontowych domu modlitwy w Radzanowie.

Grupa Cedrob cyklicznie wspiera organizację Festiwalu Niepokorni Niezłomni Wyklęci (NNW), podczas którego spotkać się mogą świadkowie najnowszej historii, twórcy filmów niepodległościowych nawiązujących do lat 1939-89 oraz widzowie. Inicjatywa popularyzuje m.in. Żołnierzy Niezłomnych, którzy przez propagandę PRL-u zostali skazani na zapomnienie.

BANKI ŻYWNOCI

Banki Żywności to instytucje działające na terenie całego kraju, których celem jest pozyskiwanie żywności. Zebrane produkty przekazywane są osobom potrzebującym dzięki sieci instytucji w całej Polsce.

Grupa Cedrob od wielu lat włącza się w działalność tej organizacji. W 2017 r. firma przekazała blisko 57 ton wyrobów wędliniarskich i garnażeryjnych o realnej wartości rynkowej w wysokości ok. 1 mln zł.

Firma wsparła również dokumentalne projekty filmowe, takie jak: „Solidaruchy z Rakowieckiej” czy „Operacja Gryf”. Wspierano repatriantów z Kazachstanu, czy Polonię mieszkającą w Londynie. Na pomoc mogły liczyć inicjatywy rozwijające pasje sportowe i historyczne, a szczególnie wydarzenia integrujące lokalną społeczność, jak pikniki, festyny rodzinne, czy dni dziecka. Cedrob uczestniczył także w dożynkach i targach rolniczych. Beneficjentem działań firmy były także ochotnicze straże pożarne, ważne dla lokalnego bezpieczeństwa, które otrzymywały finansową pomoc na zakup sprzętu pożarniczego, czy organizację wydarzeń promujących ideę OSP.

Od lat stałym wsparciem objęte zostało Muzeum Małego Miasta w Bieżuniu Oddział Muzeum Wsi Mazowieckiej w Sierpcu oraz Klub Sportowy Puszcza Niepołomice. Dodatkowo Grupa cyklicznie inicjuje działania dedykowane szkołom z regionu. Wśród nich największym zainteresowaniem cieszyły się konkursy bożonarodzeniowe i wielkanocne, w których dzieci przygotowywały okolicznościowe ozdoby. Firma kieruje także działania do dzieci pracowników. W 2017 r. zorganizowany został konkurs bożonarodzeniowy z ciekawymi nagrodami na najładniejszą ozdobę choinkową.

Siła polskiego drobiu

ANALIZA RYNKU

Wzrost konsumpcji drobiu na świecie, bardzo dobra organizacja sektora drobiowego, sprawna logistyka, rozwój oparty o równowagę interesów biznesowych, a także troska o społeczeństwo i środowisko, sprawiają, że branża drobiarska w Polsce jest najbardziej dynamicznym sektorem przemysłu rolnospożywczego. Dobre prognozy na przyszłość pozwalają myśleć o dalszym rozwoju.

Według Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej (IERiGŻ), produkcja mięsa drobiowego i podrobów w naszym kraju wzrosła w 2017 r. do blisko 2,8 mln ton, tj. o ok. 7% w stosunku do roku poprzedniego.

Warto zauważyć, że w 2004 r., gdy Polska wchodziła do UE, produkcja wynosiła tylko 839 tys. ton. Jednak w ubiegłym roku dynamika wzrostu produkcji tego mięsa zmniejszyła się. Powodem był spadek popytu importowego na polski drób, zwłaszcza ze strony krajów pozaunijnych, spowodowany m.in. ptasią grypą.

Odbiło się to na wynikach eksportu. Wywóz drobiu w 2017 r. wzrósł jedynie o 10% wobec 20% wzrostu w roku poprzednim. Od 2004 r. eksport drobiu wzrósł niemal dziesięciokrotnie osiągając wolumen na poziomie ok. 1,2 mln ton. Udział eksportu w produkcji w ubiegłym roku osiągnął prawie 50%, co oznacza, że bez sprzedaży zagranicznej, rynek

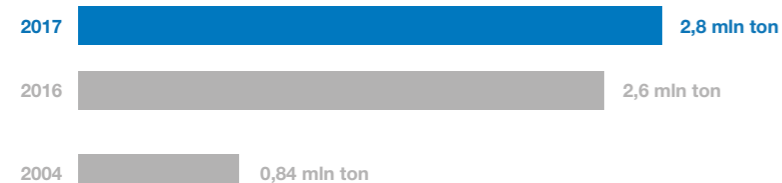

wewnętrzny nie byłby w stanie wchłonąć tak dużej ilości mięsa drobiowego, nawet przy niskich cenach. Obecnie ok. 80% wywożonego drobiu trafia do krajów UE. Głównymi jego odbiorcami są Niemcy, Wielka Brytania, Niderlandy, Francja i Czechy. Unijny rynek jest już jednak nasycony i trudno tam lokować kolejne partie towaru. Dlatego dla dalszego rozwoju branży pozyskanie nowych rynków zbytu jest kluczowe. Dodatkowo problemem dla branży może stać się Brexit. Gdyby faktycznie Wielka Brytania zerwała umowy handlowe z UE, to Polska w krótkiej perspektywie straciłaby ważny rynek zbytu.

Ostatnie lata to dynamiczny rozwój produkcji drobiarskiej w naszym kraju. W tym czasie polscy hodowcy stali się ważnymi graczami globalnego rynku, plasując nasz kraj w czołówce potęg drobiarskich w Europie.

Produkcja mięsa drobiowego i podrobów w Polsce

2,8 mln ton

NOWE KIERUNKI EKSPORTU

W ocenie ekspertów, najbardziej rosnącym rynkiem są Chiny. Jest to rynek tak duży, że z łatwością wchłonąłby nawet całą polską produkcję.

Państwo Środka jednak zezwoliło we wrześniu 2018 r. na wznowienie importu mięsa drobiowego z Polski jedynie dla pięciu zakładów. W 2015 r. Polska wyeksportowała do Chin 13,5 tys. ton drobiu o wartości 25,2 mln euro. Chiny kupowały najchętniej tańsze elementy - mrożone skrzydła i nogi kurcząt, gęsi, indyków i kaczek. Warto też zauważyć, że pięć polskich zakładów drobiarskich jako jedyne europejskie firmy posiadają zgodę na wysyłkę mięsa do Chin. Inne perspektywiczne azjatyckie rynki dla polskiego eksportu to bardzo wymagająca Japonia, Tajwan, Hongkong, Singapur, Filipiny, Wietnam czy Indonezja.

POTENCJAŁ BLISKIEGO WSCHODU

Polska ma duże szanse na sprzedaż kurczaków do krajów Bliskiego Wschodu, takich jak Zjednoczone Emiraty Arabskie czy Arabia Saudyjska. W Afryce najważniejszym rynkiem jest Republika Południowej Afryki. Z wieloma tymi krajami polskie służby weterynaryjne uzgodniły warunki eksportu, ale w praktyce wysyłka drobiu nie jest duża, m.in. z powodu

konkurencji cenowej. Europejskie drobiarstwo jest droższe ze względu na wysokie wymagania weterynaryjno-sanitarne, co sprawia, że koszty produkcji w Polsce są wyższe niż np. w USA, czy w Brazylii. Mimo to UE przyznała zarówno Ukrainie jak i Brazylii bezcłowe kontyngenty na wywóz drobiu na wspólnotowy rynek.

KTO SIĘ ZATRZYMUJE, ZACZYNA SIĘ COFAĆ

Według danych Głównego Lekarza Weterynarii w 2016 r. na polskim rynku były ok. 222 wylęgarni drobiu, 520 odchowni oraz 7493 towarowe fermy drobiu rzeźnego.

W porównaniu z 2015 r. przybyło 421 ferm. Dynamika wzrostu bazy hodowlanej mimo wzrostu jest mniejsza niż jeszcze parę lat wcześniej. Jednak drobiarze stale powiększają swoje gospodarstwa lub dołączają do nich nowi rolnicy. Dzieje się tak dlatego, że w Polsce jest wiele nieurodzajnych terenów, na których uprawa zbóż się nie powiedzie.

Jedyną alternatywą dla mieszkańców wsi na tych obszarach jest hodowla.

Produkcja drobiarska to jeden z najnowocześniejszych sektorów rolnictwa. Pozwala to osiągać bardzo dobre wyniki produkcyjne i cenę, która gwarantuje konkurencyjność. Dalszy rozwój bazy surowcowej to według przedstawicieli branży warunek sukcesu. Zapotrzebowanie na białe mięso będzie rosło, a Polska dzięki temu może stać się jeszcze większym globalnym dostawcą żywności.

WYZWANIA DROBIARZY

Branża drobiarska w Polsce oprócz konkurencji zewnętrznej styka się z różnymi wyzwaniami w kraju. Rozwojowi drobiarstwa nie pomagają m.in. skomplikowane przepisy dotyczące budowy nowych kurników.

W pierwszym etapie trzeba uzyskać szereg pozwoleń, w tym środowiskowych. Kolejnym problemem jest niedofinansowanie Inspekcji Weterynaryjnej, co przekłada się na brak urzędowych lekarzy. Nadzór weterynaryjny nad bezpieczeństwem żywności sprawują tzw. lekarze wolnej praktyki opłacani przez ubojnie i zakłady przetwórcze, a to wpływa na podwyższenie kosztów produkcji.

Jednak największym zagrożeniem jest wprowadzenie zakazu stosowania soi genetycznie modyfikowanej w paszach. W opinii ekspertów, importowanej soi nie da się obecnie zastąpić żadnym innym białkiem, tak aby utrzymać konkurencyjność rodzimej produkcji. Brak możliwości stosowania tego surowca spowoduje, że polska produkcja z najtańszej w Europie stanie się najdroższa, co w efekcie sprawi, że w ciągu 5 lat nastąpi całkowite zamykanie eksportu drobiu i spowoduje straty.

Prognozy dotyczące sektora drobiowego są optymistyczne, bo zarówno w Polsce, jak i innych krajach Unii Europejskiej spożycie mięsa drobiowego rośnie.

POLSCY DROBIARZE Z OPTYZMEM PATRZĄ W PRZYSZŁOŚĆ

Mimo tak poważnych wyzwań zarówno zewnętrznych, jak i wewnętrznych, przed drobiarstwem są dobre perspektywy rozwoju.

Jest to przede wszystkim rosnąca konsumpcja drobiu w Polsce i na świecie. Konsumenci chętnie sięgają po drób, bo jest tani, łatwy do przygotowania i zalecany przez dietetyków.

Z punktu widzenia rozwoju eksportu drobiu najbardziej perspektywiczne wydają się kraje Afryki oraz Azji. Jest to związane z jednej strony z rosnącą liczbą ludności. Z drugiej strony z rozwojem gospodarki krajowej, wzrostem zamożności społeczeństw oraz urbanizacją, co w konsekwencji zwiększa popyt na białka pochodzenia zwierzęcego, w tym na drób, który jest relatywnie tanim źródłem tego rodzaju białka - czytamy w raporcie Banku Zachodniego WBK nt. rynku drobiu. Według prognoz ONZ, do 2050 r. liczba ludności krajów o niskim dochodzie wzrośnie dwukrotnie, zwłaszcza w Afryce. W tym samym czasie liczba Europejczyków zmniejszy się o 5%. W 2056 r. Ziemia będzie liczyła 10 mld ludności, obecnie jest nas ok. 8 mld osób.

Polska ma potencjał, ale odbudowa rynku trzody jest trudna

ANALIZA RYNKU

Do niedawna nasz kraj był znaczącym producentem wieprzowiny na świecie. Od 2006 r. pogłowię trzody chlewnej wyraźnie spadło, a sektor dotyka coraz więcej problemów. Organizacje branżowe i firmy, w tym Grupa Cedrob, chcą odbudowy rynku trzody, ale przywrócenie pozycji Polski jako znaczącego producenta wieprzowiny będzie wymagało zmiany podejścia do hodowli świń. Zatrzymanie tego negatywnego trendu dodatkowo komplikuje wystąpienie afrykańskiego pomoru świń.

ZNACZĄCE OSŁABIENIE

Produkcja trzody chlewnej przez lata była najważniejszą gałęzią produkcji rolniczej w Polsce. W 2000 r. stanowiła ponad 37% towarowej produkcji zwierzęcej i ponad trzykrotnie przewyższała wartość produkcji drobiu. Obecnie produkcja drobiu jest większa niż produkcja wieprzowiny, a rynek wołowiny szybko rośnie, choć pewnie w najbliższych latach nie zagrazi hodowli świń.

Istotne pogorszenie się opłacalności produkcji trzody chlewnej nastąpiło w 2006 r., gdy po wejściu Polski do Unii Europejskiej polskie gospodarstwa musiały zmierzyć się międzynarodową konkurencją. Trudną sytuację polskiego sektora trzody chlewnej obrazuje też kondycja i wielkość stad zarodowych. W 2006 r. w Polsce było ponad 1,8 mln loch, aby w 2017 r. spaść do niecałego miliona.

DUŃSKIE WARCHLAKI

Pomimo zmniejszenia hodowli świń, Polska importowała coraz więcej mięsa wieprzowego. W 2017 r. import prosiąt i warchlaków wyniósł już ponad 6,3 mln szt.

Zwierzęta pochodziły głównie z Danii, Niemiec, Holandii, a nawet Litwy i Łotwy. Import warchlaków w tak dużej skali wskazuje na braki w postępie genetycznym zwierząt hodowanych w Polsce (ilość prosiąt w miocie, efektywność spasanania, itd.) i świadczy o niskim zainteresowaniu hodowlą macior ze strony samych hodowców. Taka hodowla wymaga profesjonalnego zarządzania i nakładów finansowych.

W Polsce tylko kilkadziesiąt ferm może zaoferować większą ilość prosiąt do dalszego chowu. Większość rolników ogranicza się dziś do chowu świń do tuczu. Część z nich postawiła na tzw. chów nakładczy, czyli ściślejsze związanie się z określoną firmą-integratorem (zakładem mięsnym), która dostarcza prosięta i pasze.

SZANSE DLA HODOWCÓW

Zdaniem ekspertów, koszty produkcji żywca można zmniejszyć poprzez wykorzystanie wysokiej jakości, dobrze zbilansowanych pasz do żywienia zwierząt, poprawę genetyki świń, podwyższenie statusu zdrowotnego zwierząt jak i koncentrację produkcji.

Aby zaradzić niekorzystnym zjawiskom na rynku trzody chlewnej w Polsce, na zlecenie organizacji branżowych, powstała strategia odbudowy i rozwoju trzody chlewnej do 2030 r. W dokumencie, który powstał w 2013 r. eksperci doszli do wniosku, że zasadniczą przyczyną tak trudnej sytuacji jest niska konkurencyjność krajowej produkcji, wynikająca z małej efektywności ekonomicznej, związanej głównie z silnym rozdrobnieniem gospodarstw i brakiem optymistycznych perspektyw. Obecnie, m.in. w związku ze zmianą sytuacji trzody chlewnej po wystąpieniu ASF, trwają prace nad nową strategią.

Według autorów tego raportu, do mocnych stron zaliczono duży potencjał zasobów do produkcji trzody chlewnej bez zagrożenia dla środowiska naturalnego, duży popyt we-

wewnętrzny, korzystne położenie geograficzne oraz nowoczesny park maszynowy w zakładach mięsnych.

Jako słabe strony wskazano: duże rozdrobnienie hodowli, chowu i ubojni, relatywnie niska efektywność produkcji, niesprzyjające przepisy prawne dla koncentracji produkcji trzody chlewnej, relatywnie drogi kapitał w porównaniu z krajami UE, brak mechanizmów zapobiegających zbyt dużym wahaniom cen, nieprzychylność i nadmierną biurokrację wszystkich pionów administracji wobec produkcji trzody chlewnej.

Naukowcy wskazali, że przyszłość polskiej produkcji wieprzowiny stanowią gospodarstwa z własną ziemią, wysoko plonującymi zbożami oraz prowadzący tucz w cyklu zamkniętym.

ku pogłowia trzody. Jak wskazują eksperci IERiGŻ, wyjątkowość tej sytuacji polega na tym, że wzrost cen prosiąt towarzyszy spadkowi cen trzody, co do niedawna się nie zdarzało.

Skutkiem tego jest pogłębienie niekorzystnej relacji cen zakupu warchlaków do cen żywca, co oznacza wzrost kosztów produkcji tuczniaków.

Te zjawiska nie występują tak gwałtownie i często jak dawniej, być może dlatego, że polska gospodarka jest obecnie ściślej powiązana z europejską i światową. Niemniej jednak utrzymują się, co jest dużym wyzwaniem dla producentów.

W ocenie Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej, pogorszenie opłacalności chowu może prowadzić do spad-

AFRYKAŃSKI POMÓR ŚWIŃ

Trudną sytuację polskich producentów trzody chlewnej komplikuje dodatkowo pojawienie się wirusa afrykańskiego pomoru świń. Choroba ta jest bardzo dotkliwa ekonomicznie, gdyż jej wykrycie u jednej świni powoduje likwidację całego stada oraz zwierząt w innych gospodarstwach w promieniu 3 km od ogniska.

ZACHODNIE INSPIRACJE

Problemy polskich producentów przechodzili też hodowcy z innych krajów. W latach 90-tych ubiegłego wieku w Danii funkcjonowały 27 tys. gospodarstw nastawionych na produkcję świń. Do roku ubiegłego ta liczba spadła do 4,5 tys.

Pomimo spadku liczby gospodarstw produkcja jednak nie malała, tylko wzrosła – w przeliczeniu na gospodarstwo – o 66%. Ten niewielki kraj mimo ograniczonej przestrzeni udoskonalił procesy produkcyjne do tego stopnia, że stał się jednym z największych światowych producentów wieprzowiny.

Duńscy słyną z rewelacyjnych wyników produkcyjnych. To zasługa genetyki i zarządzania. W Danii dużą rolę odgrywa także współpraca między samymi rolnikami, a także gospodarzy z branżą mięsną. Postępująca w tym kraju specjalizacja zacieśniła relacje handlowe między producentami prosiąt a fermami nastawionymi na tucz. W kraju tym funkcjonuje Krajowy Związek Producentów Świń, który zrzesza większość tamtejszych hodowców.

Jego zadaniem jest ochrona interesów duńskich producentów świń, m.in. poprzez uczestnictwo w tworzeniu tamtejszego systemu. Związek silnie lobbuje też na rzecz ochrony praw swoich członków wśród rządzących w Danii i UE oraz współpracuje z centrum doświadczalnym Reaserch Center. Większość producentów świń pozostaje w korelacji z największymi w Danii zakładami mięsnymi, które są spółdzielnią pozostającą w rękach rolników.

ROZDROBNIENIE PRODUKCJI

Na opłacalność chowu świń ma wpływ m.in. rozdrobnienie produkcji. Według GUS w połowie 2017 r. hodowlą świń zajmowało się ok. 172 tys. gospodarstw, przeciętnie w jednym gospodarstwie znajdowały się 64 świni. W ciągu trzech lat (pomiędzy 2013 a 2017 r.) ponad 100 tys. gospodarstw w naszym kraju zrezygnowało z produkcji trzody.

Tylko 10% polskich hodowców utrzymuje 100 i więcej szt. trzody, a niemal 40% ma od 1 do 9 szt.

Państwem, które pozostaje w czołówce europejskich producentów świń jest Holandia. Postępuje tu koncentracja produkcji. Na początku lat 90-tych istniało tam 292 tys. gospodarstw nastawionych na produkcję trzody chlewnej, teraz jest na rynku 6 tys. ferm. Pogłowia świń w 2017 roku wyniosło 12,4 mln sztuk, w tym produkcja loch na poziomie 1,06 mln.

W Holandii funkcjonują dwa związki producentów świń, które stoją na straży interesów tej grupy. Są to organizacje niezależne od rządu, które uczestniczą w konsultacjach i tworzeniu prawa. W Holandii zawiązała się również agencja PR, która promuje tamtejsze prosięta w Europie. Holenderscy farmerzy tworzą lokalne grupy producentów.

Działają także niezależne ośrodki badawczo-rozwojowe finansowane ze składek rolników oraz z wynagrodzeń, jakie otrzymują od firm za przeprowadzanie niezależnych ekspertyz.

Szanse dla sektora mięsnego

Aby polski rynek mięsa mógł się rozwijać konieczna jest likwidacja barier, które go ograniczają. Jedną z najważniejszych rzeczy jest ostateczne zniesienie zakazu stosowania soi GMO w paszach. Ustawa wprowadzająca zapis jest co parę lat zawieszana. Powoduje to niepewność branży i ogranicza jej rozwój.

Finalizacja zapowiedzi odwołania zakazu spowodowałaby załamanie eksportu drobiu i trzody chlewnej i byłaby początkiem końca rozwoju branży. Dla zachowania konkurencyjności polskiego mięsa to kluczowe zagadnienie.

Odejście od ograniczania dostępu do powszechnie stosowanego na świecie białka i brak przymusu stosowania nieefektywnych substytutów to według branży najważniejsze kwestie.

Istotnym czynnikiem dla rozwoju hodowli drobiu i trzody chlewnej jest także usprawnienie procesu inwestycyjnego na obszarach wiejskich. Konieczne jest przede wszystkim uproszczenie ścieżki inwestycyjnej i wyeliminowanie z niej nieobiektywnych czynników wpływających na jego przedłużenie. Dziś rolnicy, którzy chcą budować nowe obiekty inwentarskie (zwłaszcza dla drobiu i trzody chlewnej) czekają na pozwolenia od 2 do 4 lat. Konieczne jest skrócenie tego okresu. Ważnym elementem jest również doprecyzowanie przepisów dla lokalizacji, budowy i eksploatacji obiektów, aby przedsiębiorca lub rolnik na samym początku procesu inwestycyjnego mógł podjąć decyzję o jego rozpoczęciu lub zaprzestaniu.

Łączy się to z działaniami, których celem jest wyeliminowanie chorób zwalczanych z urzędu, np. ASF lub innych jednostek chorobowych. Profesjonalna hodowla jest lepiej przygotowana do stosowania restrykcyjnych, ale koniecznych zasad bioasekuracji, które ograniczają przedostanie się do gospodarstw czynników chorobotwórczych. Istotny jest też fakt egzekucji obowiązujących przepisów dotyczących bioasekuracji dla wszystkich typów gospodarstw, a także reforma systemu nadzoru weterynaryjnego.

“ Na globalnym rynku liczą się tylko konkurencyjni i stabilni gracze. Polska branża mięsna w niektórych obszarach, jak chociażby drób, jest bardzo mocna, natomiast w pozostałych sektorach nadal jest wiele do zrobienia, na czym skupia się Zarząd Grupy Cedrob ”

Dla odbudowy rynku trzody chlewnej ważnych jest jeszcze kilka innych czynników, aby zaczął korzystać z wewnętrznej i światowej koniunktury. Przede wszystkim niezbędne są inwestycje dostosowujące go do światowych standardów. Profesjonalizacja produkcji to podstawowy warunek, aby zniwelować dystans, który dzieli nas od zachodnich konkurentów. Duże rozdrobienie utrudnia uzyskanie przewagi kosztowej w porównaniu do kluczowych producentów wieprzowiny w UE. Aby było to możliwe konieczne są wspólne wysiłki rolników, przedsiębiorców i państwa.

Wsparcie odbudowy hodowli prosiąt i stad zarodowych do kolejnego element bez którego wysiłki branży na rzecz odbudowy rynku produkcji mięsa wieprzowego nie powiodą się. Tutaj konieczne jest znalezienie optymalnych rozwiązań, które zachęcą gminy i rolników do inwestowania w fermy zarodowe. Z pewnością pomogłoby wdrożenie specjalnych stref z przyspieszoną ścieżką inwestycyjną, czy reforma opłaty środowiskowej, tak, aby środki przekazywane były bezpośrednio do gmin. Ważne byłoby również wprowadzenie funduszy rozwojowych, dedykowanych hodowcom trzody chlewnej.

Ważną inicjatywą, która może znacząco wpłynąć na odbudowę rynku trzody chlewnej jest partnerski program Gobarto 500, który realizuje należąca do Grupy Cedrob spółka Gobarto. Przewiduje on nie tylko dostarczanie paszy, zwierząt i opieki weterynaryjnej, ale również wsparcie merytoryczno-techniczne przy budowie i obsłudze nowoczesnych budynków inwentarskich. Współpraca w ramach programu Gobarto 500 jest nawiązywana na 15 lat, dzięki temu rolnik zyskuje bezpieczeństwo, stabilizację oraz wsparcie w codziennej pracy.

Realizacja programu, jak też działania firmy mające na celu odbudowę stad zarodowych, pozwoliłaby na powstanie 500 nowoczesnych budynków inwentarskich i zmniejszenie o połowę importu prosiąt. Jednak, aby tego typu inicjatywy mogły zostać zrealizowane, konieczne jest wsparcie samorządów i władz centralnych, bo tylko nasze wspólne wysiłki mogą przynieść sukces na globalnym rynku.

**Raport
o roli gospodarczej
i zaangażowaniu społecznym
Grupy Cedrob**

www.grupacedrob.pl